

Yabancı dil konuşan türkler

Atatürk bugün şehrimize şeref veriyorlar

Atatürkün trenden inerlerken alınmış bir resimleri

Istanbul, 9 (A.A.) — Cumhuriyet Reisi Atatürk, bugün 15.15 de hususi trenleriyle Haydarpaşa'dan Ankara'ya hareket buyurmuşlardır.

Adana'daki karardan:

Ana dili türkçeden başka dil konuşan türklerin yalnız türk dili konuşan kardeşlerinin medenî ve kültürel mevkiilerine yükseltilebilmeleri için Partimiz ve Halkevlerimizin devamlı ve müessir müzaheretleri içinde çalışacak, mamen hususî faal hareketler teşkil edilecektir.

Adana, 9 (A.A.) —

Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri B. Şükrü Kaya dün akşama kadar memleketi alâkadar eden işler üzerinde tetkiklerde bulunduktan sonra, akşama doğru saat 5.30 da Halkevinde yapılan toplantıda hazır bulunmuşlardır. Halkevinde dört yüze yakın münevver ve güzide bir kitle kendisini bekliyordu. Bugünkü toplantının mesud ve hususî bir mahiyeti vardı. Çünkü saltanat devrinin kötü miraslarından biri olan ve bizi asırlarca kaniyle, tarihiyle, kültürüyle öz türk bir kütleden uzak bulundurmış olan zihniyetinin mahkûmiyetini bu toplantıda ilân ettik. Salonu dolduranların yarısını saltanat cehaletinin, manasız bir mezhep davasının adlarının başına bir arab kelimesi ilâve ettiği ve arkadaşlarımızdan mürekkep grup teşkil ediyordu.

B. Şükrü Kayanın Adana Halkevindeki mühim söylevi Lâzkiyede Hatayda Çukurovadaki Alevîler öz Türktür

Suriye ve Türkiye

Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri, Son günlerde Suriye basımın aleyhimizdeki neşriyatım üzerinde hiç de iyi bir tesir bırakmayacak şekil aldığı ve bu neşriyatın iki memleket arasındaki dostluk münasebetlerine hâle verecek bir mahiyette olmasından türk milletinin müteessir olduğunu, halbuki Suriye kamyonunun Hatay davasındaki türk hakkını teslim etmiş bulunduğunu söyledi.

B. Şükrü Kayanın konuşması
B. Şükrü Kaya, kendisini sabırsız-

lıkla bekleyen bu münevver ve değerli insan kütlesini tatmin için derhal konuşmaya başladı. Evvelâ iktisad ve kültür bakımından Türkiye'nin büyük bir merkezi olan Adana'ya geldikten sonra adanalılarla bir konuşma yapmak hususunda duyduğu arzuyu ifade eden vekil, bu konuşmalarının esasını bittabi politika işleri de dahil olduğu halde memleketi alâkadar eden iktisadî ve kültürel işler olduğunu söyledi. Ve her şeyden evvel teşkilâtî esasî kanunundaki son değişikliğin ve partimizin altı umdesinin ana yasamıza geçmesinde görülen lüzum ve faydaların nelerden ibaret olduğunu izah etmekte büyük fayda göreceklerini ilâve ettiler. Bu hususta çok değerli ve ikna edici tafsilat veren vekil, altı umdenin kanunu esasimize geçmesindeki lüzumu şöyle ifade ettiler:

— Bu umdelerin kanunu esasimize
(Sonu 6. ıncı sayfada)

Gündelik

Bugünkü Kongre

Kemal UNAL

"Halkçı, halk için, halkla beraber demek; halkı sevkederek devleti idare etmek demek değildir; halkın iştirâkiyle, halkın seveerek ve bilerek iştirâkiyle iş yapmak demektir.", Parti Genel Sekreterinin onbeş gün evvel halkevleri yıldönümü töreninde bu cümlelerle veciz olarak ifade ettiği büyük prensipi, yeni Türkiye'nin her ileri adımında; siyaset, kültür, ekonomi, hulâsa millî faaliyetin her şubesinde en bariz hatlarıyla görürüz. Bugün Ankarada açılan Kuru Üzüm Kongresi, halkla yapılan verimli ve müessal çalışmaların en yenisidir. Tütün ve fındık kongrelerinin iyi neticelerini almış bulunuyoruz. Bu yıl Ege mmtakasında tütün, bir ay içinde en son demetine kadar satıldı. Fındık, on milyondan on üç milyona çıkarak şimdiki kadar türk ihracatında ikinci büyük rakam olan kuru üzümün yerini aldı.

Bugünkü kongre; kuru üzümümüzü en müsaide bir vaziyette ele almış bulunuyor. Cumhuriyet yılları, her istihsal kolunda olduğu gibi kuru üzüm için de bir inkişaf devresi olmuştur.

Son iki yılda seksener bin tonu bulan istihsal; eldeki otuz yıllık rakamların en yüksekidir. Büyük harbdan önce de en yüksek rakamın yetmiş bin tonu aşmadığını görüyoruz.

Kuru üzüm yetiştiren milletler arasında her zaman ikinciliği muhafaza etmiş bulunuyoruz. Ancak dünya ölçüsünde türk istihsalinin hacmi sekizde bire kadar inmişken son yıllarda bu nisbet üçte birine yaklaşmış bulunuyor.

(Sonu 6. ıncı sayfada)

Maarif Vekilinin söyledikleri

B. Saffet Arıkan türlü kültür işlerini anlattı

Istanbul, (Telefonla). — Maarif Vekili B. Saffet Arıkan Parkotelde muhtelif kültür işlerimiz üzerinde şu mühim beyanatta bulunmuştur.

— Burada bulunduğum müddetçe üniversite işleriyle meşgul olacağım Üniversiteye yapılacak binalar için hastanelere ilâve edilecek 450 yataklı pavyonlar da dahil olmak üzere; icabeden tahsisat diğer senelerde sarf olmak kaydıyla verilmiştir. Yapılacak plân ve resimler bitmek üzeredir. Bitirilenler derhal şartnamesine göre mü-

(Sonu 6. ıncı sayfada)

Asya paktı

Irak Elçisinin söyledikleri

Paktın bu yaz Tahranda imzalanması muhtemel

Dost ve komşu Irak'ın Ankara Elçisi B. Naci Şevket bir ay süren bir dinlenme seyahatinden dönmüştür. Dün bir muharririmiz kendisini ziyaret etmiş ve muhtelif meseleler hakkında fikirlerini sormuştur.

Sayın elçi Asya paktı hakkında şunları söylemiştir:

— Muhterem Tevfik Rüstü Arasın paktın imzası için Bağdad'ı ziyaret ettikten sonra bizim hariciye vekilimizle Tahran'a geçeceklerini sanıyorum.

Afganistan Hariciye Vezirinin de Tahran'a gelmesi ve misakin Tahrandaki imzası çok muhtemeldir.

[B. Naci Şevket'le muharririmizin yaptığı mülâkat ikinci sayfamızdadır.]

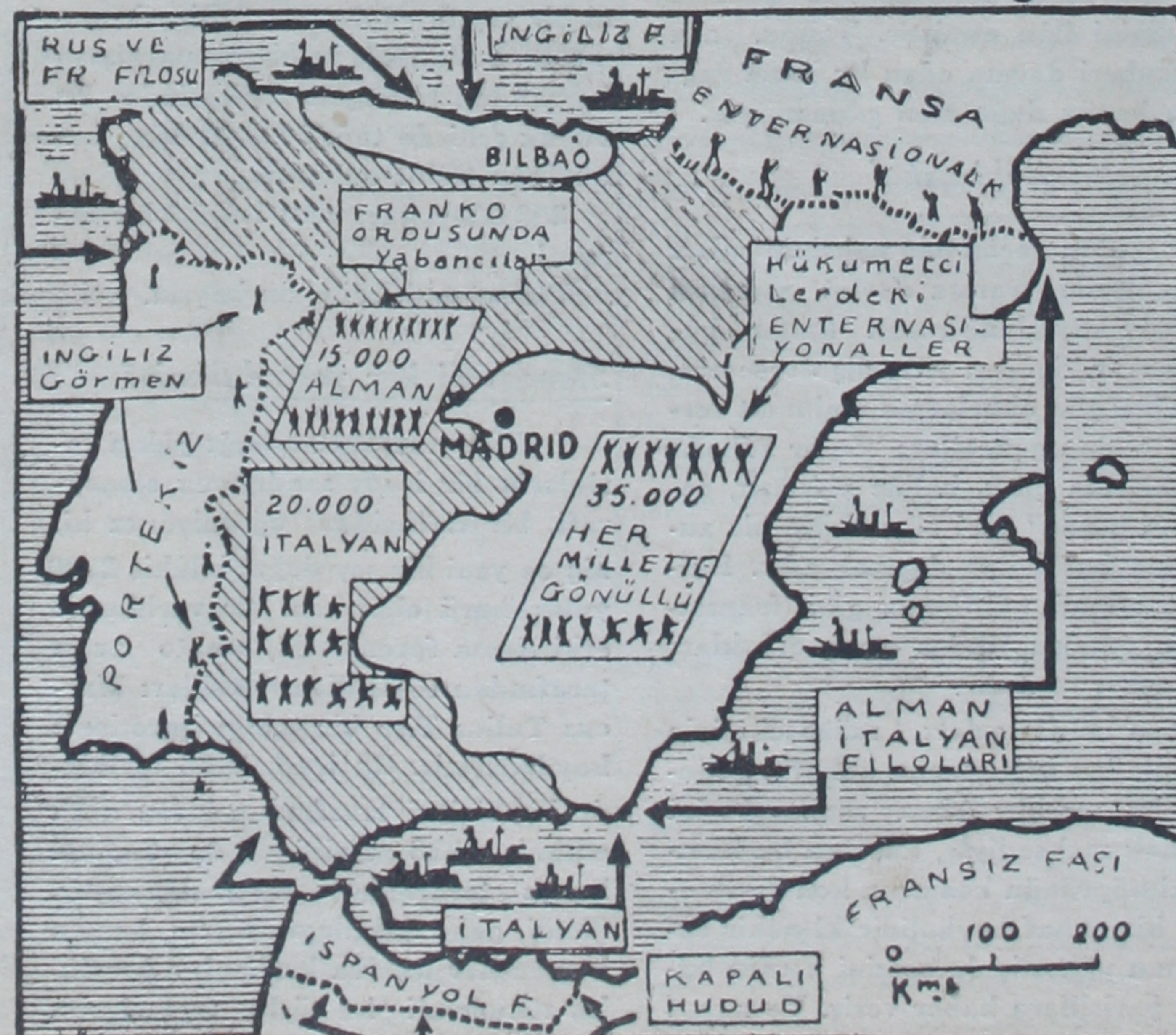
Üzüm kongresi Bugün toplanıyor

Bugün saat onda İktisad Vekâletinde memleketimizin mühim istihsal maddelerinden olan kuru üzümün istihsal, standardizasyonu ve ihracı işlerini ko-

(Sonu 6. ıncı sayfada)

Karışmazlık

Komitenin kararları bizde de tatbik ediliyor

Kontrol plânına göre İspanya sınırlarının nasıl kontrol edileceğini gösterir harta

[Bu husustaki havadisler beşinci sayfamızdadır.]

Fıkra:

Ev

Hitlerin, büyük mesken politikası şu düsturu kılavuz edinmiştir: "Heimlos heimatlos"

Herkes sığınabileceği kadar mesken, birkaç çipek tohumu atacağı kadar toprak parçası; Savyetler yıllarca tecrübeden sonra mesken mülkiyetini yeniden tesis ettiler. Son defa Rusyada iken Kızıl komünist muharrirlerinin kendi ev plânları üzerinde nasıl şevk ve ihtirasla meşgul olduklarına hayretle bakmıştım. Hâtralar, yuva ve ocağı mesken havası içinden başka nerede kurulabilir? Kooperatifleri teşvik ediniz; kredi faizlerini azaltınız ve müddetini uzatınız. Bu tedbirler dahi yetmeyecek olanlara mesken yapıp veriniz. Az kazançlı ailelerin mesken ihtiyacını gelircilerin yemliği oluştuktan çıkarınız!

— Bakınız, karşınızdaki ev sahibi şu yapıyı berbad bir malzeme ile 14.000 lınaya çıkardı. İçinde ahıra benzer 7 apartman var. Kaçak tavanarasını bile 50 liraya kiralyor!

Bunlar Ankarada masal olmalıdır. Ankaramızda böyle nice şeyleri masallaştırmadık mı: mesken davası, pahalı da olsa, nihayet hepsi kadar pahalı, fakat verimli olmakta, maddî manevî, birçokğundan ileridir.

Plân Yenişehirinin içinden geçen etraftaki boşluklara artık bakmayınız; onları zenginler doldurabilir! Plânın henüz hiç yol ve iz işlenmemiş olan kısımları içinde [çünkü plân 300 bin nüfusa göre yapılmıştır.] tarlalar satın alınız, evvelâ binlerce mesken için bol toprak bulundurunuz ve bunu, katiyen, aynı mevsimde bina yapılmıyacak olanlara sattırmayınız...

Hep aynı mülâhazalar! Fakat ne çare, bahar havayı ısıtıp inşa kazmalarının sesini duyurduğu zaman, hep, bir kırlarını daha pis kerpiçler içinde pikenliyerek geçirmiş ve bir yazlarını daha aynı cehennem bin türlü haşeresi ile yanyana geçirecek olanları düşünüyorum. - Fatay

EDEBİ MESELELER

Millî edebiyat, milliyetçi edebiyat tabirlerinin manâ ve şumulü nedir?

Tabir ve formüllerin zahiren ifade eder gibi görüldüğü manâlara aldanan bazı aydınlarımızın birbirine karıştırdıkları mefhumlar arasında, "millî edebiyat", dan yanlış olarak "milliyetçi edebiyat", manasının çıkarıldığına sık sık rastlamaktayız.

Millî vâsfa lâyik bir edebiyatın mutlaka bir milletin kahramanlık destanlarını, büyük hareketlerini ve yaşayış hususiyetlerini anlatması gerekeceğini sananlar az değildir. Hatta bir çok defalar "bizde bir millî edebiyat vardır", "Millî bir edebiyat yaratmak için ne yapmalıdır?", tarzında anketlerin gazete sütunlarını haftalarca işgal ettiğini de görmüşüzdür.

Böyle ceviz kabuğu doldurmayacak mevzularla fikirlerin beyhude yere işgal ve hattâ teşviş edilmesini önlemek için, her şeyden önce, edebiyat piyasasına sık sık sürülen bu nevi dövizlerin kıymetini tayin ve tesbit etmeye çalışmak her halde faydalı olur, sanıyoruz.

Evvvelâ, meseleleri memleket ölçüsünde mütaale etmekle iktifa etmiyerek, dünya ölçüsünü gözden irak tutmazsak gördüğümüz bir hakikat şudur ki, "millî edebiyat", diye bir mesele yaratmaya çalışan gayretkeşlere ancak bizim aramızda rastlanmaktadır.

Bizde kastedildiğini gördüğümüz manada edebiyatta bir "millîlik", meselesi mevcut değildir. Çünkü kendi çocukları tarafından kendi ana diliyle vücuda getirilmiş olan telif eserler, her milletin millî edebiyatını teşkil eder.

Bazı milletlerin çok yüksek bir kıymet taşıyan ve enternasyonal mahiyette pek çok eserlere şâhîb olan edebiyatlarına gıpta edenler, "bizim de ne zaman bir millî edebiyatımız olacak, derlerken, "millî", tabirini "kalite", yerinde kullandıklarının farkında olmuyorlar.

Bizim hikâyerimiz, romanlarımız da mevzularını türk milletinin yaşayışından almaktadırlar. Ancak, türke has bazı hususiyetleri, cemiyetimizin bazı karakteristiklerini, diğer bazı milletlerin romancıları kadar muvaffakiyetle aksettiremiyorlarsa, bu, "millî", olma-

yaşlarından değil, aynı derecede bir derinlik ve kabiliyet gösterememelerinden ileri gelir.

"Milliyetçi edebiyat", formülü ise, "millî edebiyat", tabirinden daha hususî ve daha dar bir mana ifade eder. Burada millî hisleri tehyic, millî heyecanları tahrik, millî terbiyeyi yükseltmek gibi gayeler karşısında bulunuruz. Edebî eser bu gayelere vasıta edilmiş olsun veya olmasın, bu nevi eserler, bir milletin edebiyatı içinde zarurî olarak küçük bir mevki işgal eder.

"Milliyetçi edebiyat", , dar bir çerçevedir demiştik. Bütün edebiyatı böyle dar bir çerçevenin içine hapsetmek istemek demagojik bir düşünce olur. Elbette ki cemiyetin ve hayatın aynası olan edebiyat cemiyet ve hayat kadar geniş bir çerçeveye içinde yetişip büyüyecektir.

Falih Rifkî Atay, "millî", bir sanat yaratmak endişesiyle, bir çok şehirlerimizde pek kötü mimarî eserleri yapılmış olduğundan şikâyet ederken şu sa-
tırları yazıyor :

"Millî sözünde fazla ısrar etmeyiniz. Garb medeniyeti âlemi içinde, he. le bu umumî manzara bakımından benzeşiler, benzemeyişlerden pek çoktur. Millî diye ne çirkin, ne kötü, ne çürük yaptırılmaz. Millî, aksi vasıfta olanların bize has karakteri demek olacaktır. Biz evvelâ yüksek bir mimarî sanatı kuran mimarlar yetiştirmeye çalışıyoruz. Millî orada doğacaktır. Bununla millî sözünün ticareti arasında ne büyük fark var!.."

Bu vezir sözler, edebiyat mevzuu bahis olurken de kıymetini aynen muhafaza etmektedir.

Biz güzel, büyük, derin eserler öz-lüyoruz. Böyle eserlerden mürekkep bir edebiyat, türke şeref veren "millî edebiyat", olacaktır. Bu itibarla, özlediğimiz edebiyatın vücuda gelmesini temenni ederken "millî", sözünde ısrar etmiyeceğiz. Çünkü edebî eserler arasında bir millî, gayri millî tasnifi, sunîliği nisbetinde, zihinleri teşviştenden geri kalmaz.

YAŞAR NABİ

Tahsil edilmemiş vergiler için

Yeni tedbirler düşünülüyor doğru değil

Maliye Vekâleti ileri gelenlerinden bir zat vergiler hakkında yeni tedbirler düşünülüyor etrafındaki neşriyat üzerine şu malûmatı vermiştir :

"— Tahsil edilmemiş ve müruru zamanı uğramış vergiler hakkında yeni tedbirler düşünülüyor doğru değildir. Esasen kanunî müddeti geçirmek suretiyle müruru zamana uğramış vergiler hakkında vekâletimizce yapılacak bir muamele yoktur. Halen tahsil edilmemiş vergilere gelince vekâlet yeni teşkilâtıyla beraber bekaya vergiler'e senesi içinde tahakkuk eden vergilerin tahsiline lâzım gelen ehemiyeti vermiş ve bunun ilk semeresini almış bulunmaktayız. Bu sebepten tahsil edilmemiş vergiler için yeni bir tedbire lüzum olmadığı gibi böyle bir karar ve tedbir düşünülmesi de tasavvur etmiyorum. Memurlarımızın vergi tarh, tahakkuk ve tahsil işlerini daha kolaylıkla başarabilmeleri ve halkın memnuniyetini mucib olacak usuller temini için vergi kanunlarımızın birleştirilmesi etrafındaki kanun projelerinin hazırlanmasına devam etmekteyiz. Projeyi, Kamutayın önümüzdeki toplantısına yetiştireceğimizi tahmin ediyorum."

Fazla istihsalin hududu

Sanayi teşvik kanunu sürüpdokriyon için bir nizamname yapılacağını emretmekte idi. İktisat vekâleti kanununun bu hükmünü yerine getirmiş ve hazırladığı proje Başvekâlet yoluyla Devlet şurasına kadar gelmiştir. Devl şurasında nizamname üzerindeki tetkik ve müzakereler neticelenmek üzeredir.

Nizamnamenin hazırlanmasındaki gaye şudur: sanayileşme yolunda büyük bir faaliyet göstermekte olan memleketimizde yeni bir fabrika kurulması lâzım geldiği takdirde istihsal fazlasını da düşünmek ve ona göre tedbir almak gerekecektir. İşte bu nizamname ile istihsal fazlasının hudud ve şartları tesbit olunacaktır.

Asya paktı

İrak elçisinin söyledikleri Paktın bu yaz Tahranda imzalanması muhtemel

Dost ve komşu Irakın Ankara Elçisi B. Naci Şevket, bir ay süren bir dinlenme seyahatinden dönmüş ve işlerine başlamış bulunmaktadır. Bir muharririmiz dün kendisiyle görüşmüştür. Konuşmasını şöyle anlatıyor:

— Sayın elçiyi, son günlerde şark devletlerini ve beynelmilel bir hâdise olmak itibarıyla de avrupalılar alâkadar eden "Asya paktı", hakkındaki düşüncelerini öğrenmek için ziyaret ettim.

B. Naci Şevket, güzel bir türkçe ile konuşuyor, sorduğum suallere, tebessümü hiç kaybolmayan bir yüzle, ve çok nazikâne cevaplar veriyordu.

— Son seyahatinizden memnun musunuz? dedim.

— Çok, dedi, seyahatim çok güzel geçti. Evvelâ, Viyanada bulunan kardeşimle görüştüm. Sonra, refikamla, Paris, oradan Nise gittik. Çok yorgundum. Bu bir aylık seyahat, yorgunluğumu gidermesi bakımından çok iyi oldu. Zaten uzun zamandanberi de mezuniyet yapmamıştım.

— Ekselanstan, dedim, müsaade buyururlarsa imzası yaklaşan Asya paktı hakkında ne düşündüklerini rica edecektim.

Asya paktı

— Asya paktı, yani "misakı rubaî" nin esasları iki sene evvel hazırlanmış ve pakt o zaman Cenevrede bulunmuş olan dört devlet hariciye vekilleri arasında parafe edilmişti. O zamandanberi imza için müsaid bir fırsat beklenmektedir.

Muhterem Tevfik Rüşdü Arasın, paktın imzası için Bağdadı ziyaret ettikten sonra bizim Hariciye vekilimizle Tahrana geçeceklerini sanıyorum.

Afganistan Hariciye vezirinin de Tahrana gelmesi ve misakın Tahrandaki imzası çok muhtemeldir.

— Paktın imza tarihi kararlaştırıldı mı?

— Hayır, henüz takarrür etmiş bir tarih yoktur. Fakat benim zannıma kalırsa imza merasimi, bu ilkbaharın sonlarında veya yaz başlangıcında olacaktır.

— Paktın imzasını, sizin bakımınızdan tehir eden bir sebep mevcut mudur?

— Hayır, biz dört şark devletini birbirine kardeşçe bağlarla bağlayacak ve bugünkü münasebetlerin azamî inki-

şafa mazhar olabilmesi için geniş imkânlar hazırlıyacak olan misakın bir an evvel imzası taraftarıyız. Ancak İnanla aramızdaki ihtilâfın daha evvel halledilmiş olması arzu ve temenni edilen bir şeydir.

Bilyiorsunuz; İnanla aramızda Şat-tularab meselesinden doğan bir ihtilâf mevcuttur. Fakat memnuniyetle söyleyebilirim ki Bağdadta cereyan etmek olan müzakerat epey ilerlemiş, iki tarafın nokta nazarı son günlerde yaklaşmıştır. Ümid ederim ki pek yakında iki tarafı da memnun edecek bir hal sureti bulunabilecektir. Bundan sonra ilk yapılacak işin "misakı rubaî" yi imza etmek olacağını söylemeye lüzum yoktur sanırım..

Türkiye - Irak

Muhterem elçinin çok nazikâne hareketi bana daha bazı sualler sormak cesaretini veriyordu. Rica ettim:

— Irakın Türkiye ve diğer devletlerle olan münasebetleri hakkında U-lus'a bazı lütuflarda bulunmaz mısınız? dedim.

— Türkiye ile Irak arasındaki münasebetler pek samimidir ve tatlıdır, dedi. Sayın başbakan İnönünün de bir münasebetle söyledikleri gibi hudud da iki devlet bir el gibi çalışıyor, biz Türkiye ile kardeşiz ve birbirimizden ayrılmayız. Kardeşliğimiz hem maddî, hem manevî sahadadır.

Aramızda ne şimdiye kadar bir ihtilâf olmuştur, ne halen mevcuttur, ne de istikbalde bir ihtilâf çıkması ihtimalî mevcuttur.

Irakın diğer devletlerle olan münasebetlerine gelince: İktidar mevkiindeki kabinenin neşrettiği beyannamede de serahatle ifade ettiği gibi umumiyetle dostanedir.

Irak - İngiltere

Hükümetim, müttfikimiz İngiltereye olan sedakatini muhafaza etmek ve ki devlet aramızdaki muavenet bağlarını kuvvetlendirmek kararındadır.

İnanla olan münasebetlerimizde, bir az evvel temas ettiğim gibi, inkişaf yolundadır. Muallâkta kalmış olan bazı meselelerin en kısa bir zamanda halledilmesi için Irak elinden gelen gayreti sarf etmektedir.

Suudi arabistan hükümetine gelince: Mevcud olan ittifak ve arab kardeşliği esaslarına müstenid olan bağların takviyesine ve diğer arab memleketleri ile de kardeşlik alâkalarının kuvvetlenmesine çalışılmaktadır.

Irakla diğer memleketler arasında mevcut dostlukların muhafazası ve karışıklık menfaatler dairesinde inkişaf için gayret sarf etmekten çekinmemek hükümetimin tabii ettiği esas prensipler cümlesindedir.

İstanbul Belediyesi ve afişaj işi

İstanbul, (Telefonla) — Belediye afişaj işini 23 marttan itibaren kendisi idare edecektir. Hazırlıklara başlanmıştır. Bütçe encümeni kadro tahsisatını kabul eder etmez tatbikata geçecektir. Yeni büro ilân işlerini, şehrin tezyinf zaruretlerini göz önünde bulundurmak üzere hazırlıyacaktır.

HAVA

Hava bulutlu geçti

Dün şehrimizde hava bulutlu geçmiş ve en yüksek suhunet sıfırın üstünde 17 dereceye kadar çıkabilmiştir. Meteoroloji umum müdürlüğünden verilen malûmata göre dün yurdun Karadeniz sahillerine hafif yağmur yağmış, diğer yerlerde hava umumiyetle bulutlu geçmiştir. Dün suhunet yeniden 2-3 derece arasında ısınmıştır. En düşük dereceler sıfırın altında Erzurumda 7, Karsta 11 derecedir.

KÜÇÜK İÇ HABERLERİ

* İnşaatı biten İstanbul üniversitesi radyoloji ve biyoloji enstitüleri ayın sonuna doğru törenle açılacaklardır.

* Urfa vakıflar müdürü B. Hasan Tahsin İçele, İçel vakıflar müdürü B. Bekir Urfaya tayin olunmuşlardır.

* Sıhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti Ankara Nümune hastanesi dış doktoru B. Rıza Oktay'ı, çene cerrahisi ve ameliyatlarına aid son terakkiyatı takib etmek üzere, İstanbul üniversitesi profesörlerinden B. Kontroviçin nezidine göndermiştir.

B. Oktay bu ay sonunda vazifesi başına dönecektir.

* Ziraat vekâleti türk ormancılığının en büyük hizmetini görecek olan orman fen memurlarını yetiştiren orta orman mektebinin müfredat programını değiştirmeye karar vermiştir. Mektebin idare ve tedris heyetleri ve teşkilâtı bugünün ihtiyaçlarına uygun bir surette hazırlanacaktır.

Ağaç ve ekin Hastalıklarile savaşı

Ankara vilâyeti ziraat mücadele teşkilâtı kış ayları içinde ekinlere zarar vermekte olan tarla fareleri için bir mücadele açmıştır. Ankaranın kaza ve köylerinde yapılan bu mücadele çok iyi neticeler vermiştir.

Bir kaç gündendenberi Ankara civarı bağ ve bahçelerde zararlar yapan böceklerle karşı bir savaşa başlanmıştır. Şehir içindeki akasyelerdeki koşnil einsinden böceklerde yok edilmektedir. Bu böcekler fazla miktarda değildir ve mücadele ihtiyatı bir tedbir olarak yapılmaktadır.

Yenişehir ve Çankayada başlıyan mücadele sahası bugünlerde genişletilecek ve teşkilât büyütülecektir.

Sahte rapor

İstanbul adli tıp başkâtiibi Raife sahte rapor hazırlamak suçundan işten el çektirilmiştir.

Satılık

yanardağ

Bir takım adaların, satılabilir olan devletlerce satılığa çıkarıldıklarını gazetelerde sık sık okuyorduk. Fakat bir volkanın satılabileceğini kim akla getirirdi? Halbuki böyle bir şeyin mümkün olduğunu düşünen de bulunuyormuş: Honduras hükümeti, 2000 metre yüksekliğinde ve yılda birkaç defa indifa etmekte olan bir yanar dağı 250.000 dolar mukabilinde satmak istediğini ilân etmiştir. Yalnız, altı aydanberi devam eden bu ilânâ rağmen henüz dağa alıcı çıkmamıştır.

Sen nehrindeki zuhaf

Paristen geçen Sen nehrinin suları bugünlerde, fransız devlet merkezi halkını kaygılandırarak kadar kabarmıştır. Suların yükseliş derecesinden her gün okurlarına malûmat vermekte olan gazeteler: "Sular zuhafın ayaklarına çıktı, beline yaklaştı, çenesini buldu" gibi cümlelerle bir zuhafın bahsedip durmaktadır. Halbuki zuhaf, bildiğimiz gibi, fransızların cezairde ihdas etmiş oldukları bir asker smfıdır.

Sen nehri suları münasebetiyle kendinden bahsolunan zuhaf'a gelince: bu, meşhur Alma muharebesini anmak maksadıyla, kurulan bu namdaki köprüünün kenarına konulmuş olan bir zuhaf heykelidir ki-nehir sularının yükseliş derecesini hemen bütün parislilere haber verir. Ve zuhaf sulara gömülünce de şehir için hakiki tehlike başgöstermiş sayılır. Hulâ-

Yankılar

sa zuhaf, Sen nehri sularının mikdarını ölçmeğe yarıyan bir nevi derecedir.

342.000 ağaç

Paris şehrinde ne kadar ağaç bulunduğunu öğrenmek istediği halde defterlerinde böyle bir kayıt bulunmadığını anlayan Paris belediyesi yeni bir sayım yaptırmıştır. Birçok memurun kullandığı ve birçok paraların harcadığı bu sayım neticesinde bu büyük şehirde tam 342.000 ağaç bulunduğu tesbit edilmiştir.

342,000 ağaç, yani hakiki bir orman!

Darısı şehirlerimizin başına.

Stenografi kaç yaşında imiş?

Daktilograf kullanıldığı yakm tarihlerin bir icadı sandığımız stenografi, bir tarihçiden öğreniyoruz ki, hiç de yeni bir şey değil, bilâkis 2000 yıllık ömrü olan eski bir varlıkmış: eski Roma forumunda, senato azası tarafından söylenen nutukları Marcus Tullius Tiro bir takım işaretlerle kaydedermiş. Bu icad, 1558 tarihinde bir fizikçi tarafından biraz islah edilmiş, 1836 tarihinde de Samuel Pepps tarafından tamamlanmıştır. Şimdi, genç daktilografarla hemen hemen her dakika kullanılan bugünkü stenografi ise türlü unvanlarını Samuel Peppsın usullerini tadil etmiş olanların isimlerinden almıştır.

Paris sergisine

Almanyada hazırlıklar

Alman gazeteleri, Almanyanın 1937 Paris sergisindeki pavyonunu süslemek için yapılmakta olan hazırlıkları haber veriyorlar. Bu pavyonun duvarlarından birine asılacak olan büyük bir halı Bayyeralı yirmi halıcı ustası kız tarafından dokunmaktadır. Bu halının hava, ateş, toprak ve suyu temsil eden konusu Almanyaya güzel sanatlar odası reisi B. Ziegler tarafından çizilmiştir.

Kral Faruk hakkında bir hikâye

İsviçrede dağ sporları yapmağa giden kral Faruk'un Fransadan geçmesi, Paris gazetelerine, bu genç ve sevimli hükümdar hakkında sütunlarca yazı yazdırmıştır.

Bu yazılardan birinde şu hikâye naklediliyor: "Kıral Faruk'un babası Kıral Fuad, Alexsandre Dumas'ın hayranlarından imiş ve oğlu dünyaya geldiği sırada bu muharririn "Üç Silâhşorlar" adındaki romanını okuyormuş. Kendisine, bir oğlu olduğunu haber vermişler. Kıral Fuad der: "Allahtan dilerim, oğlum Porthos gibi kuvvetli, d'Artagnan gibi kahraman, Athos gibi asil ve Aramis gibi kurnaz olsun" demiş.

Kıral Fuad, bu hikâyeyi anlattıktan sonra ilâve ediyormuş: "Halbuki tali, beni Aramis gibi kuvvetli ve Porthos gibi kurnaz yaptı."

Murakabe başladıktan sonra

Son dakika bir engel çıkmazsa, İspanya sahillerinin ve hududlarının cumartesi gününden itibaren murakabesine başlanacaktır. Dün gelen ajans telgrafları, murakabe anlaşmasının metinleri üzerinde mutabakat hasil olduğunu bildiriyor. Anlaşma iki kısımdır: Birinci kısım, İspanya sahillerinin ve hududlarının milletlerarası murakabesine alınacağı hakkında bir itilâftir. İkinci kısım da kurulacak olan murakabe sisteminin teknik teferüatını tesbit eden itilâf-namedir.

Malumdur ki murakabenin geçen cumartesi gününden itibaren başlaması kararlaştırılmıştır. Fakat arada Almanya, sekiz yüz bin İngiliz lirasına balığ olacak murakabe masraflarından kendi hissesine düşen kısmı teydiyesi etrafında zorluk çıkardı. Portekiz de sovyet gemilerini kendi limanlarına kabul etmek istemedi. Sonra Akdenizde Franko kuvvetlerinin eline geçen ve murakabe İtalya ile Almanya'ya terk edilen Malaga yanındaki sahillerinin kontrolü meselesi çıktı. Şimdi anlaşılıyor ki bütün bu noktalar üzerinde itilâf hasil olmuştur. Ve cumartesinden itibaren murakabe başlamalıdır.

Fakat murakabenin başlamasıyla karışmazlık komisyonunun vazifesi bitmiyor. Bu, geçen temmuzun ortasından beri devam eden harbi nihayetlendirmek için bir adımdır. İkinci adım, İspanyaya "gönlü" olarak giden askerlerin geri çekilmesi olmalıdır. Bu noktada faşist devletleri müşkölpeşend davranmamalıdır. Çünkü İspanyadan bütün gönüllülerin geri çekilmesini İtalya kanunusununin yedinci günü teklif etmişti. İspanya mücahadesine karşı bitaraf kalınması İngiltere tarafından ileri sürülünce, İtalya hükümeti, İspanyadaki bütün siyasi gönüllülerin, propagandacıların ve tahrikatçıların geri çağrılmaları şartı ile teşebbüse iştirak etmeğe taraftar olduğunu bildirmişti. Almanyanın İngiliz ve Fransız teklifine verdiği cevap da aşağı yukarı aynı mealde idi. Filhakika o zaman İspanya topraklarında İtalya ve Alman askerleri yoktu. Prensip itibarıyla kabul edilen karışmazlık için tatbik şekilleri aranırken İtalya ve Almanya İspanyaya asker göndermeğe başladılar. Bugün İspanya toprağında İtalyan ve Alman kıtaatının yekünü yüz bine balığ olduğu bildirilmektedir. Miktarı belli olmamakla beraber her halde pek çok Fransız ve sovyet gönüllüleri de vardır. Bir taraftan İspanya muharebesine karşı tarafsızlık tatbik edilirken, diğer taraftan bu devletlere aid yüz binlerle adamın İspanyada doğuşması, bitaraplığı karikatüre çevirmek olur. Hatta denilebilir ki murakabenin müessir şekilde tatbikine bile mani bir vaziyettir. Binaenaleyh Londra karışmazlık komisyonunun, Cumartesinden sonra gönüllülerin geri çağrılması için teşebbüse girişmesi bekleniyor.

Bundan sonra da üçüncü ve sonuncu adım geliyor ki bu da baş başa kalan İspanyolları uzlaştırmak için tavassutta bulunmak. Bir taraftan İspanyaya "gönlü", namı altında asker akın ederken, diğer taraftan, tavassutta bulunmazdı. Harbi nihayetlendirmek için yapılacak böyle bir teşebbüsün müessir olması için bütün yardım kapılarının kapanması lâzımdır. Görülüyor ki artık için bu kısmı başarılmıştır. Fakat karışmazlık komisyonu bu işi tam olarak başarmış olmak için ikinci ve üçüncü adımı da atmaktadır. - A. Ş. ESMEER

Fransada bir mayıs

Paris, 9 (A.A.) — B. Blum ve dahiliye nazırı B. Dornmoy, umumî iş konfederasyonu genel sekreteri B. Juhonun reisliğindeki bir heyeti kabul etmiştir. Bu heyet, bir mayısın resmen bir bayram günü olarak ilân edilmesi hakkında temennilerde bulunmuştur.

İspanya ve krallık

Alfonstan oğlu lehine çekilmesini istiyorlar

Sabrık İspanya kralı Onüçüncü Alfons

Paris, 9 (A.A.) — Buranın krallık taraftarları olan mahfillerinde söylendiğine göre, krallık taraftarları olan nüfuzlu şahsiyetlerin eski İspanya kralı B. Alfons'a müracaat ederek oğlu Asturi prensi don Juan lehinde tahttan çekilmesini istemişlerdir. Bu mahfiller eski kralın oğlu lehinde tahttan vazgeçmesinin İspanyada saltanatın dönmelerini kolaylaştıracağını iddia etmektedir.

İspanya sularında batırılan vapur

Londra, 9 (A.A.) — Resmî olarak bildirildiğine göre, Biskaya körfezinde tutuşup yanan vapur, Ada vapuru olmayıp Mar Kantabriko adındaki İspanyol vapurudur.

Mar Kantabriko'nun frankistlerin Kanarias kruvazörü tarafından torpillemiş olduğu tasarih edilmektedir.

Mar Kantabriko, 11 tayyare, 30 top, 14 milyon kurşun, ehemiyetli miktarda obüs, bin ton zahire yüklü olduğu halde Meksikadan geliyordu ve bunları İspanya hükümetçilerine götürmekte idi.

İngiltere - İtalya münasebetleri

Lord Kranborn'un sözleri İtalya'da fena karşılandı

Roma, 9 (A.A.) — Mareşal Graziani'ye karşı yapılan suikasttan ve bu suikast dolayısıyla alınan mukabele bilimsel tedbirlerinden sonra Adisabada bir takım hadiseler çıkmış oldu. Buna dair Lord Kranborn'un Avam Kamarasında söyledikleri Roma gazetelerinin Londra muhabirleri, "Haince,, diye tavsif etmektedirler.

Pikolo gazetesi, İngiliz hariciye müsteşarının bu sözlerinin İtalyaya karşı yapılmış vasıflandırılması kabil olmayan bir tecavüz olduğunu yazmaktadır.

Dük dö Vindsor'un nikâhı ne zaman ?

Tours, 9 (A.A.) — Bayan Simpsonun birkaç zaman kalmak üzere buradaki Kandle şatosuna geleceği teyyid eder gibidir. Dün şatoda çok mühim hazırlıklarda bulunulmuş ve hizmetçilerin sayısı yirmi beş kişi fazlaştırılmıştır. İsimleri gizli tutulan birçok Fransız ve yabancı yüksek zatların da şatoya geleceği bildirilmektedir.

Nihayet Dük dö Vindsorun Bn. Simpson ile nikâhı töreninin Kand şatosundaki ufak kilisede yapılacağı söylenmektedir.

İngiliz hava teşkilâtına verilen para

Londra, 9 (A.A.) — Hava müdafaa teşkilâtının bütçe tahminleri 4,617.500 sterlinge varmaktadır.

Bu miktar 1936 senesi bütçesine nisbetle 3,259,250 sterling fazladır,

Asi tayyareler dün valansiyayı bombardıman ettiler

Salamanka, 9 (A.A.) — Franko tayyarecileri dün Valansiya civarındaki Sagunt harb endüstrisi fabrikası ile kıyı boyunca uzanan Valansiya - Bar. selon yolu üzerinde bir çok köprüleri bombardıman etmiştir. Bu suretle iki şehir arasındaki doğru gidüş geliş kesilmiş bulunmaktadı.

Madrid, 9 (A.A.) — Asi topçu kuvvetleri, dün hükümet merkezini bombardıman etmişlerdir. Üç kişi yaralanmıştır. Ancak Restro mahallesinde hasar vardır.

Hükümetçiler Oviedo'ya ilerliyorlar

Gijon, 9 (A.A.) — Milisler Oviedonun içinde ilerlemeğe devam etmektedirler. Dünkü şiddetli çarpışmalar neticesinde Asturiel'i madenciler tekrar bir kaç ev zabt etmişlerdir.

Asiler Oviedoya hakim olan ve milislerin ellerinde bulunan Verruga sırtlarına yeniden taarruz etmişlerse de kayıplar vererek çekilmişlerdir.

Asiler püskürtüldü

Madrid, 9 (A.A.) — Havas Ajansı muhabirinden: Asi kuvvetleri dün sabah Abanades ve Aragon yolu üzerinde şiddetli bir taarruz yapmışlardır.

Milisler şiddetli mukavemet etmişler ve asilerin bütün taarruzlarını püskürtmüşlerdir.

Asilerin Jarama ve Lasrzas mntakalarında da taarruz geçmeleri beklenilmektedir. Buralarda hükümetçilerin Bataryaları, düşmanın hazırlanmakta olan kuvvetlerini fasilasız olarak bombardıman etmektedir.

Macaristanda sükûn var

Hükümet çıkarılan haberleri yalanlıyor

Budapeşte, 9 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor: Dün akşam aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

Birkaç gündenberi yabancı gazetelerde Macaristan hakkında fantazist haberler çıkmaktadır. Umumi olarak macar düşmanı bir kaynaktan geldiği muhakkak olan bu haberler, gûya aşırı sağcıların, memleketi iç nizam ve sükûnu yıkmayı hedef tutan bir teşkilâtından bahsetmektedir. Salâhiyetli makamlar, Macaristanda memleketin iç nizam ve sükûnetini veya memleketin kanunu esas emniyetini ve yahut, ekonomik hayatını bozabilecek hiç bir şeyin vukua gelmemiş olduğunu en kesin surette bildirir. Macaristanın hiç bir silâhlı teşkilâtı yoktur. Ve devletin iç emniyeti aleyhine bir suikast mahiyetinde hiç bir teşebbüs yapılmamıştır.

Buna rağmen, memleketin siyasi ve ekonomik hayatındaki sükûn havasını bozmayı hedef tutan yanlış haberler çıkmış bulunmaktadır.

Her türlü panikçi yayımları en enerjik bir surette reddederek bu tarzdaki haberlere bir nihayet verecek olan kıymet, macar milleti ile macar basınının tuttuğu makul yoldur.

Salâhiyetli mahfiller birkaç gün önce başvekilin söylediklerini tekrar eder. Başvekil bu söylediklerinde, memleketin nizam ve sükûnunu hiç bir tehlikenin tehdid etmediğini ve hükümetin bu ni-

Franko ordusu siperlerinde bir âsi nefer

Hatayda

Hududda çete teşkilâtı var

Hasan Cebbare için Cenevreye protestolar çekildi

Şam, 9 (Hususi) — Geçen ay Halebde vatanilerin faşist teşkilâtı olan demir gömlekçilerle Fransız zabıtları arasında vukubulan müsademe neticesinde altmış dört vatanî tevkif edilmiştir. Bunların muhakemeleri Haleb askerî mahkemesinde görülecektir.

Hududda çete teşkilâtı

Hamam, 9 (Hususi) — Suriyenin Türkiye hududu üzerinde çete teşkilâtına devam olunmaktadır. Suriyedeki Türkler aleyhine tethiş hareketi çetelerle temin edilmek istenildiği gibi diğer taraftan da minarelerde otomobil korneleleri propaganda vasıtası olarak kullanılmaktadır. Bu delice propaganda herkesi güldürmektedir.

Hasan Cebbare için protestolar

Haleb, 9 (Hususi) — Sancak maliye müdürü Hasan Cebbare'nin İstanbul gazetelerindeki beyanatı Hatay halkı arasında garip bir hisle ve nefretle karşılanmıştır. Hasan Cebbarenin Sancağı temsil edemeyeceği âli komiserine bildirildiği gibi Fransız hariciye nezaretine, Milletler Cemiyetine de telgraflarla, protesto mazbatalarıyla müracaatlar yapılmıştır. Hasan Cebbare maruf bir âlevî düşmanıdır. Bu adam, istemediklerine dair âleviler de milletler cemiyetine protesto telgrafi çekmişlerdir.

zam ve sükûnu her zaman ve bütün vasıtalarla yaşatacağını bildirmişti. Adliye nazırı, müddeiumumilere emir vererek memleketin sükûnetini ve milletin çalışma nizamını bozabilecek bütün suçları en enerjik bir tarzda takib eylemelerini emretmiştir. Panikçi haberler yayanların takib edilmesi hakkında da lüzumlu tedbirler alınmıştır.

Kimse tevkif edilmeyecek

Budapeşte, 9 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri, yarı resmî macar mahfillerinin aşağıdaki beyanatını kaydetmiştir:

"Şun hadiseler neticesinde Macaristan'da hiç kimse tevkif edilmemiştir. Başvekil B. Daranyi, muhalif reislerinin aşırı sağcı teşekkülleri aleyhindeki ithamlarını öğrendikten sonra her şeyden önce bu ithamların hangi esaslara dayandığını tahkik etmek istemiştir. Şimdiye kadar adil takibatı haklı gösterecek mahiyette hiç bir hâdise tesbit edilmemiştir.

Basın temali

Ziraat enstitülerinin şubeleri

CÜMHURİYET'in baş yazısında Yunus Nadi, büyük bir ihtiyacı karşılamak üzere Ankarada kurulmuş olan Ziraat Enstitülerinin memleket içinde ne zaman şubeleri vücuda getirileceğini soruyor. Bilhassa meyveciliğin bugün dünyada almış olduğu ehemmiyeti kaydederek, bu sahada çok inkişaf etmek imkânına malik bulunan Türkiyede fenni meyveciliği yapmak için ihtisas çalışmalarının memleketin her köşesine teşmil edilmesini gerekli görüyor. Ve ancak Ziraat Enstitülerinin yurdunda bir çok yerlerinde şubelerini vücuda getirmek suretile bu gayeye doğru en kısa yoldan gidilmiş olacağını söylüyor.

KÖYE GİDEN EĞİTMEN ORDUSU

TAN'da Ahmet Emin Yalman, Mümtaz Faik'in cenub reportajlarında zikrettiği gibi şehirli kokusunu almak için burunlarına taş tıkayan köylülerin de hala vatan sızları içinde bulunduğunu kaydederek, asırlarca müddet ancak vergi tahsildarile jandarmadan başka hükümet memuru yüzü görmemiş olan köylülerin bu çekingenliğini haklı buluyor, ve şimdi 32.000 köy eğitmeninden mürekkep bir kültür ordusunun seferber edilerek her köyün öğretmenine ve mektebine kavuşturulması suretile yakın bir istikbalde memleketin bu en büyük derdinin de halledileceğini söylüyor, ve bu başarımla, Cumhuriyet rejiminin en büyük eserlerinden bir olduğunu tebarüz ettiriyor.

BÜDCEMİZİN YENİ RAKAMLARI

SON POSTA'da muhiddin Birgen, yeni bütçemizin masraf faslında görülen genişlemeyi karşılamak için hiç bir yeni vergi ihdas edilmemiş ve hiç vergi nisbetinde artırma yapılmamış olduğunu ve ancak varidatta görülen tabii artışla yeni masrafların karşılandığını söylüyor ve, en fazla memnuniyeti mucib nokta, bu keyfiyetin memleketin iktisadi sahada devamlı bir inkişaf seyri içinde bulunduğu delil teşkil etmesi olduğunu tebarüz ettirecek diyor ki:

"Memleket kalkınmak istiyor, gayretle çalışıyor, çalışma sahası umumidir. Hükümet bu harekete bütün kuvvetiyle yardım ediyor. Türkiyenin bütün canlılığının ifadesi olan bu gayret, bu hamle, bu hareket, bir yardıma da muhtaçtır: Ucuzluk. Yeni bir kanunla bazı iptidai maddeleri gümürükten muaf tutan devlet, bu işle de meşguldür. Fakat, kâfi değildir. Petrolün, benzinin kömürün de ucuzlaması, lâzımdır. Çünkü ucuzluk milli iktisad rejiminin, milli ciro makinasının yağıdır. Bu yağ, tamam vermek mecburiyetindedir. Her şeyden kısabiliriz. Fakat bu yağdan kısamayız. Bunun için bu ucuzluğu getirmekte ne kadar acele edersek kalkınma o kadar süratlenecektir. Sade bazı maddelerin ucuzluğu değil, nakliye ucuzluğu, hareket ucuzluğu... hülâsa, bütün etrafiyle tam ve kâmil bir ucuzluk sistemi!"

MİLLİ ENDÜSTRİ REFAH GETİRİYOR

AÇIK SÖZ'de Şakir Hazım Gökmen, milli endüstrinin kuruluşundan memleketin, gerek milli müdafaa, gerekse iktisadi bakımdan temin ettiği büyük faydaları anlatarak, yalnız şeker endüstrisinden elli bin köylünün geçindiğini ve on iki milyon liranın haricde gitmekten kurtularak yurdda kaldığını kaydediyor ve Karabük demir ve çelik fabrikasının bu endüstri çalışmaları içindeki hususi ehemmiyetini tebarüz ettiriyor

Enternasyonal kadınlık günü

Moskova, 9 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: Dün, enternasyonal kadın günü, Sovyetler birliğinin her tarafında mitingler ve toplantılarla kutlanmış ve bu toplantılar sırasında sovyet kadınının memleket hayatının siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel hayatındaki büyük başarıları kaydolunmuştur.

Aynı zamanda bugün dolayısıyla, birçok kadın doğum evleri ve çocuk yuvaları da açılmıştır.

Bir Japon

işçisi nasıl ve kaç kuruşa yaşar?

Japonya, bugün, dünyanın en kuvvetli memleketlerinden birisidir. Donanmasında 301 parça gemi vardır ki bunların tonaj mecmuu 1,138,250 ton tutmaktadır. Ordusu sulh zamanında 250.000 kişidir. Ve bunun üç misli talim görmüş yedek askerleri vardır.

Hava kuvveti, ordu ve donanmaya bağlı muhtelif ünitelerden tekküb etmektedir. Deniz tayyarelerinde 10.000 kişi ve 800 tayyare; kara tayyarelerinde ise 1000 tayyare ve 14.000 kişi vardır.

Hiç bir askerî müessesesi, arkasında bir endüstri bünyesi bulunmadıkça tesirli sayılmaz. Japonlar bu bünyeye de maliktirler. Bugünkü günde bütün Japon zırlıları ve bütün ordu makineleri Japonyada yapılmaktadır.

Hammaddelere gelince zırlı inşaat için lazım gelen maddelerin yüzde 95'i memleket içinde bulunmaktadır. Japonyanın, bundan başka, her türlü endüstri sahasında çalışan fabrika ve müesseseleri vardır.

Mesela japon dokuma endüstrisi bir sene 176.000.000 İngiliz liralık dokuma yapmakta ve 1.000.000 ameal çalıştırmaktadır. Gene bir sene Japonya'nın yaptığı kâğıdın değeri 11,750,000, sellofan'ın 200.000 İngiliz lirası tutmaktadır. Bundan başka 6,000,000 metre - ton çimento 59,000,000 ton cam, 43.000.000 ton sabun, 100.000.000 ton lastik mamûlâtı, 28.000.000 ton sellüloz 27.000.000 ton da terkihi boyalar çıkarmaktadır.

Japonya yalnız İstihalle kalmamakta, ucuz istihsal de yapmaktadır. Eşyayı ucuz mal etmenin ihracat bakımından ne demek olduğunu pekâlâ bilirsiniz.

Japonların bunları nasıl olup da bu kadar ucuz mal edebildiklerini anlamak için işçinin ne kazandığını, nasıl yaşadığını ve ne harcadığını araştıralım:

Kâğıd ve tahtadan yapılmış iki odalı evde karısı ve mesela dört çocuğu ile oturan bir işçi, ayda dört buçuk beş Türk lirası kadar bir kira verir. Bu ailenin fasulye çorbası, piring, turşu ve çaydan ibaret olan kahvaltısı, ondan sonra karısı çantasına piring, balık, yumurta ve turşudan ibaret bir yemek koyar ki bu da sekiz kuruş kadar bir şey tutar. Fabrika uzak ise tramvaya biner; fakat gayet cüzûl bir para ile istediği yere kadar gidebilir.

İşi bittikten sonra karısı ile beraber hamama gider. Her ikisi için verilen para dört buçuk kuruş kadar bir şeydir. Sebze çorbası, balık, bazan et - piring ve turşudan ibaret olan akşam yemeği de yirmi kuruş kadar tutar. Çalışma elbisesi yeni iken dört Türk lirasına satın alınabilir.

Evindeki döşeme; bir masa, altı köşe yastığı, üç şilte, altı yastık, porselen mutfak takımı, bir mangal 2 İngiliz lirasına alınabilir.

Elektrik bir ayda kırk, kırkbeş kuruş tutar; yakılacak şeyler de bu kadardır.

Zararı ihtiyacıyla böyle. Biraz da eğlence ve lüks tarafına bakalım: hükümet monopol idaresinin sattığı sigara paketlerinde elli sigara vardır. On altı, on yedi kuruşa satılır. Daha iyi bir kalitesi vardır. Bunun da elli tanesi yirmi iki kuruşa alınabilir. En iyisinin elli tanesi ise otuz beş kuruşadır.

Sake denilen piring şarabının bir çeyrek kilosu yirmi iki kuruşadır. Daha hafif bir şarab ise on bir, on iki kuruşa alınabilir.

Memleket içinde yetişen meyşler ise gayet ucuz satılmaktadır. Yanında japonca izahat bulunan sesli amerikan filimlerini gösteren sinemada bir sandalye yedi buçuk, sekiz kuruşadır. Yalnız japonca olan filimler dört beş kuruşa kadar seyredilebilir.

Bu izahattan anlaşılır ki Japonyada iş ücretinin ucuz olması yalnız işçinin kanaatkâr yaşamasından değil aynı zamanda Japonyada hayatın da çok ucuz olmasından ileri gelmektedir.

Bundan başka, japonlar, ihracat ticaretinde her gün biraz daha terakki etmektedirler.

Finans tarafına gelince, Japonyanın yabancı memleketlere olan borcu 350.000.000 İngiliz lirası kadar tutar ve bu da tediye olunur. Japonyanın iç borcu da 617.500.000 İngiliz lirasıdır ki mecmuu 6,765,000,000 İngiliz lirası tutan milli servete nisbetle biraz fazladır. Bununla beraber, hâlâ içten borç almağa devam olunmaktadır.

Bedbin olanlar şöyle diyorlar: "Bu iş böyle uzun zaman süremez. Siz da imsa senedler çıkarmak suretiyle bütçenizde muvazene yapamazsınız. Ondan sonra halk bu senedlerden tiksindir ve hükümet muvazene yapabilmek için yeniden para basmağa mecbur kalır. Bu da yen'in kıymetten düşmesi ve bir enflasyon çıkması demektir."

Bu doğru olabilir fakat japonlar bir enflasyondan fazla muztarib olmazlar. Çünkü kendi istihlak ettikleri gıda maddelerinin çoğu kendi memleketlerinde istihsal edilmektedir. Bununla beraber, görünürde bir enflasyon tehlikesi yoktur.

Japonya'da para bir avuçtan ötekine geçmektedir. Çünkü yüksek bütçelerin satın aldığı malzeme hep japon endüstrisi tarafından vücut getirilmektedir.

Endüstri bir taraftan masrafları öder, bir taraftan da kazancı artırır; son-

Tokyo mektubu

ra bu kazançlar da senedleri ödemek için yattırılır.

Her halde bu yol pek sağlam bir yol değildir. Elde fazla ihtiyat bulunmuyor. Fakat endüstri istihsal yapmakta millet te çalışmaktadır. İşsizlik aşarî radindedir. Japonyanın en büyük kuvveti, millettir. Bunlar, feragatli, kanaatkâr ve hepsi bir arada yorulmadan çalışan insanlardır. Bunların böyle çalışmaları arada bir bu raya yolu düşen salon sosyalistlerini hayrete düşürür.

Bugünkü Japonya, bu haldedir. Yarı ise bu hikâyeye, daha geniş bir ölçüde yazılacaktır. Bunun gerçekleşmesi için tabii, bugünkü liderlerin yürüdükleri yollarda muvaffak olmaları şarttır.

Bu, böyle olduğu gibi Japonyanın tam bir demokrat sosyete ve yahud bir komünist kütlesi haline gelmesi de ihtimal içindedir.

DİL KÖŞESİ:

"Bir kaç istisnası ile iddia olunabilir ki bu suretle maaş sahibi olanlar içinde üç ay bekliyebilenler parmakla gösterilebilecek kadar azdır."

"Parmakla gösterilebilecek kadar az, hiç yok demek değildir. Bir kaç kişinin bekliyecek vaziyette olduğunu ifade eder. İşte bunlar da cümle üst kısmında kaydedilen birkaç istisna,dır. Şu halde ayrıca "bir kaç istisnası ile, demeye hiç lüzum olmadığı görülüyor."

★ Salamalık, 3 (A.A.) — Umumî karargâhın tebliği: Oviedo cephesinde düşman hücumlarının geçen günlere göre kuvvetini kaybetmekte olduğunu kaydetmektedir."

İlk kısmında (:) işaretini kaldırınız, cümle doğrudur. Fakat bu işaret bizi "Umumî karargâhın tebliği,"nden sonra durduruyor. Tebliği doğrudan doğruya okumaya hazırlanıyoruz. halbuki bize ikinci bir ağızdan nakledilmekte olduğunu görebiliriz. Naktalama kaidelerine riayetsizliğin sentaksı nasıl bozduğuna bir delil!

★ "Hükümetçiler âsilerin bir çok sipperlerini ele geçirmişler ve kuvvetli muhabirler tarafından rağmen bu sipperleri muhafaza ve ilerletmişlerdir."

"Muhafaza, kelimesinin fiilleştirilmemiş olduğunu görüyorsunuz."

★ "Minerva Han.", "Bostan sokak...", Şüphesiz ki türk gramer kaidelerine uygunsuz terkiplerdir. Halk ve iş ağ-

Montrö ve Almanya

«Lozan'da imzası bulunmayan ve Akdeniz devleti olmayan Almanya'nın boğazlar rejimiyle ne alâkası olabilir!»

Bir İngiliz dergisinin makalesi

Almanyanın son günlerde Montrö muahedesi hakkında ihtirazi kayıtlar ileri sürdüğüne dair ortaya çıkan şayialar - ki yaptığımız tahkikatta aslı olmadığı anlaşılmıştır - hakkında yazdığı bir makalede İngilizce Great Britain and the East dergisi diyor ki:

Türkler millî düşmanlarına karşı harb ederlerken yalnız kendi varlıklarını ve gök yüzünden gelmiş önderleri Atatürk'ü keşfetmekle kalmamışlar, aynı zamanda eski düşmanları arasında yeni dostlar bulmuşlardır. Bunlar, bilhassa, Rusya ile Fransa idi. Bir buhran zamanında doğmuş olan bu dostluklar, vakit vakit, geçici gerginliklere rağmen, zamanın tecrübesine karşı koyarak devam etmiştir.

Ankara Moskova ve Parisle kurduğu bu samimi dostluğa, ondan sonra, gösterdiği iyi niyetlerle yalnız orta şark ve balkan devletlerinin değil, Büyük Britanyanın da dostluğunu ilâve etmiştir. İngiliz - Türk dostluğunun, şimdi, gelişmekte ve çiçeklenmekte olduğu söylenebilir. Bu dostluğun kurulmasını, biribirini ardınca Türkiyede bulunan İngiliz büyük elçilerinin devamlı gayretlerine olduğu kadar Ankara diplomatlarının realist görüşlerine de borçluyuz.

Son birkaç ay içindeki hadiseler, Türkiyenin hem kuvvetli, hem de sulhçu olmak yolundaki ihtiraslarını yeniden muvaffakiyet mühürleriyle pekiştirmiştir. Lozan muahedesi imzalayan devletlerin hep bir den boğazlar mukavelesinin tadiline muvafakat göstermeleri Türkiyenin milletler arasında gördüğü itibarın yeni bir delili olmuş, İtalyanın Montrö konferansına iştirak etmemesinden doğan hava, son Dr. Aras ve Kont Ciano görüşmesinden sonra eski durumundan çıkmıştır. Sözün kısası, her şey Türkiye için yolunda gitmektedir.

Şimdi beklenmedik bir zamanda Montrö mukavelesinin bir takım maddelerinin Berlinde hoş görülmediği haberi geliyor. Türkler, bu demarçhe'ye karşı hayretlerini ifade ederlerse yeridir. Onlar, Lozan muahedesi imzalamamış olan ve bir Akdeniz devleti bulunmayan Almanyanın bu işle ne alâkası olduğunu sorabilirler. Sonra şunu da sorabilirler: Neden Almanya, bu meseleye Montrö konferansı sırasında karışmamış da burnunu sokmak için bu zamana seçmiştir? Gene sorabilirler: bu hareket şu meşhur "Berlin - Roma mihveri" ile izah olunabilir mi Ciano - Aras görüş-

zı, her memlekette bu nevi kısaltmalar yapılmıştır. Bize düşen vazife, halk dilinin kaideleri bozan bu gibi bazı hatalarını yazı diline geçirmemektir.

mesi ilân edildiği gibi samimi ve şümül- lü olmamış mıdır?

Almanların resmi bir surette ihtirazi kayıtları dermeyer etmeleri karşısında, türkler, tabii olarak, hayrete düşeceklerdir. Montrö'nün ruslar için bir zafer olduğu kabul edilse bile, bu, türkler için de aynı derecede bir zafer olmuştur. Sovyetlerin Montröden sonraki vaziyetleri çarlık Rusyanın 1833 de yapılan Hünkâr iskelesi muahedesiinden sonra kısa bir müddet istifade ettiği vaziyete benzer. Vaziyetin bugünkü durumuna göre Sovyet Rusya, sulh zamanında istediği vakit, hiç bir takyide tâbi olmaksızın donanmasını Akdenize gönderebilir ve faşist bloku, bundan ve Karadenizde Akdenizde harakâta girişecek rus, fransız ve sair donanmaların bir üssü haline gelmesinden korkabilirler. Bununla beraber, Almanyanın Rusyaya karşı gösterdiği telâş, Türkiyenin kendi emniyetini koruma hususunda telakileri değiştirmez. Türkiye, kendi yurduna sahip olmak muvaffakiyetini göstermiştir ve şimdi bu sahipliğe karışacak herhangi bir projeye karşı mülayim davranmaya yanaşmamak azminindedir.

Bu hareket alman psikolojisinin tuhaf bir tezahürüdür: millî hakimiyetini elde etmeğe ve tutmağa bu kadar düşkün olan Berlin, şimdi millî şeref ve bütünlüğünü aynı derecede şiddetle korumak azminde bulunan diğer milletler de şüphe uyandıracak tavırlar almaktadır.

Almanyanın müstakbel boğazlar rejimini tanzim etmek hususundaki fikri, o kadar fontastiktir ki bu ilk anlaşmazlık haberlerinin kötü ve mevsimsiz bir şey olmadığını da inanmak güçtür.

Bununla beraber, vaziyeti ele alırken büyük dikkat ve ihtiyat göstermek lazımdır. Türk - Alman ticarî münasebetleri o kadar ehemmiyetli bir durumdadır ki her hangi bir siyasi gerginlik bir çok zararlara yol açabilir. Bu gün Türkiyenin ihracat eşyasından çoğunu Almanlar almaktadır. Bundan dolayı Türkiyenin kendi şerefiyle uygun her türlü tedbiri alıp bu iyi müşterisini gücendimeğe çalışacağı umulabilir.

Fakat Türkiye, kendi emniyet plânlarına müdahale edilmesine sarîh olarak göz yumamaz. Türkiye sulh blokundan başka hiç bir bloka dahil değildir.

Rusya da bu blokun içindedir. Almanyanın Rusyaya karşı şüpheli bir gözle bakmasından Türkiye, esef duyabilir; fakat kendi bütünlüğü için alınmış olan bir tedbir hakkında başka tasavvur imkân veremez.

Her ne olursa olsun, Almanların Türkiyeye yaptıkları ihtar, boğaz içinde den akıp giden çetin suları lüzumsuz yere karıştırmak şeklinde görünmektedir.

Tefrika No: 82

İKİNCİ

CENGEL KİTABI

Yazan:

Ruyard Kipling

Çeviren:

Nurettin ARTAM

Boz kardeş tekrar ediyordu:

— Fakat Cengel'in üstadı tekrar insanlara gidiyor.

Onlar cevap veriyorlardı:

— E, Yoava, yeni konuşma zamanı, bundan daha az mı tatlı?

Böylece yüreğinde bir ağırlık duyan Movgli, kayalıklar arasından toplantı yeri ne geldiği zaman, orada ancak dört kardeşi, ihtiyarlıktan dolayı artık gözleri görmeyen Balu'yu bulmuştu. Soğuk kanlı Kaa da Ake-la'dan boş kalmış olan yerde çöreklenmiş, yatıyordu.

Movgli yüzü ellerinin içinde aşağıya indirdi zaman Kaa dedi ki:

— O halde insanlık, senin yolun burada bitiyor, öyle mi? Haykır bakalım. Sen ve

ben, insan ve yılan bir kandanız.

Oğlan homurdandı:

— Ne dedim de kırmızı köpeklerin karşısında ölmedim? Kuvvetim benden çekilmiş; bu zehirde filan da değil. Gündüzleri de geceleri de yolunum üzerinde bir çift ayak sesi duyuyorum. Başımı arkaya çevirdiğimi zaman, arkamda bir anda birisi gizlenmiş gibi geliyor bana. Geri dönüp ağaçların arkasına bakıyorum; kimsecikler yok. Ben sesleniyorum; fakat kimsenin sesi çıkmıyor. Fakat birisi beni duyuyor da vereceği cevabı ağzında tutuyor sanıyorum. Yatıyorum, fakat dinlenmiyorum. İlkbaharda koşuyorum; fakat sükkün yok. Banyo yapıyorum, fakat serinlemiyorum. Öldürmek beni rahatsız ediyor, fakat öldürmekten başka da hiç bir düşüncem çekmiyor. Kırmızı ateş içimde, kemiklerim su; ve bildiğimi bilmiyorum.

Balu, başını Movgli'nin yattığı tarafa doğru yavaşça döndürerek:

— Konuşmaya ne lüzum var? dedi, Ake-la, imrağın kenarında bunu söyledi; Movgli Movgli'yi alıp insan sürüsüne götürürecekti, dedi. Bunu ben de söyledim. Fakat şimdi Balu'ya kulak veren kim? Baghira - kuzum

Baghira bu gece nerede? - o da bunu biliyor. Yasa böyledir.

Kaa, kudretli çevrelerini biraz çevirerek:

— Soğuk inlerde bulduğumuz zaman, insan yavrusu, dedi, ben bunu biliyordum. Cengel, onu kapı dışarı da etmese insan, nihayet, insana gider.

Dört kardeşler, hayret içinde birbirlerini ve Movgli'ye baktılar. Fakat gene itaatlı bir halde idiler.

Movgli kekeleyerek dedi ki:

— Demek Cengel beni kovmuyor, öyle mi? Boz kardeş ve üç kardeşi, hiddetle haykurdular:

— Biz yaşadıkça kimse buna cesaret edemeyecektir...

Fakat Balu bunları susturdu.

Ayr:

— Yasa'yı sana ben öğrettim; konuşmak hakkı benimdir, dedi, şimdi her ne kadar önmündeki kayaları göremiyorsam da uzakları görebiliyorum. Küçük kurbağa, sen, kendi öz yolunu tut; kendi inini kendi kanımla, kendi sürünle ve kendi milletle yap. Fakat ayağa, dişe yahud göze, yahud da gece hızla götürülecek bir habere ihtiyacın olur-

sa, ey Cengel üstadı, Cengel senindir; çağırabilirsin.

— Orta Cengel de senindir, dedi Kaa, ufak bir millet adına konuşmuyorum.

Movgli, kırkır kollarını kaldırarak:

— Hai - mai kardeşlerim, dedi, bildiğimi bilmiyorum! Ben gitmeyecektim; fakat iki ayağımın birden çekiliyorum. Bu geceleri nasıl bırakacağım? Balu tekrar söze başladı:

— Hayır, yukarı bak küçük kardeş, bu avda utanılacak taraf yok. Balı yedikten sonra biz boş kovani bırakırız.

Bir kediyi bıraktıktan sonra, dedi Kaa, yeni baştan onun içine girmeğe kalkışmayız, Yasa budur.

Balu:

— Dinleyin, bana herkesten aziz olanlar, dedi, burada seni geri arkoyacak ne bir söz vardır, ne de bir dilek. Yukarı bak! Cengel üstadına kim sual sorabilir? Daha küçük bir kurbağa halinde iken seni, tâ şurada, beyaz çakıl taşlarıyla oynadığım zaman görmüş-tüm. Seni yeni öldürdüğün genç bir boğa ile satın almış olan Baghira da seni görmüştü. (Sonu var)

Atina Mektupları: 10

Balkan milletlerini iktisadî harsî bir beraber çalışma idealine bağlamamız lâzımdır

Atina, (16. Şubat Notları) — Bugün Atina'da ilk serbest günümüz sayılabilir. Öğleden sonra bize şimdi ismini hatırlayamadığım bir salonda projeksiyonla Yunan şehirlerine ve sanatına aid bir çok resimler gösterdiler ve izahat verdiler.

Bu usulün, bir memleketi tetkik için gelenlere en faydalı tanıma tedbirlerinden biri olduğunu burada bilhassa kaydetmek isterim. Yolda kitab okunmuyor, kalma zamanı mahdud olan bir memleket veya şehirde en büyük hüsnü niyetlere rağmen, insan; gününün hatâ bir kaç saatini kapalı bir odada tetkiklere tahsis edemiyor.

Ben Atina'ya ilk vardığım gün o teldeki odamda hazır bulduğum bir kaç cild kitabın yapraklarını İstanbul'a geldiğim zaman açabildim. Hiç kitab okumayan, yol eşyaları arasında kitab taşımaktan zevk almıyan ziyaretçiler de vardır. Geçen yıl İstanbul'a gelen, iki gazeteçi, otellerine gönderdiğim kitapları paketlerini gözmeden bana lade ettiler.

Kendisini Atina'da tanıdığım bir arkadaş da bana her fırsatta, harabe görmekten, yıkık duvarlar, devrilmiş sütunlar arasında baykuş gibi dolaşmaktan nefret ediyorum diyor.

Salonda bu arkadaş yanımda idi. Ziyalı ve renkli resimleri benimle beraber seyretti. Verilen izahatı benimle beraber dinledi. Hiç şikâyet etmedi. Bilâkis, memleketine döndüğü zaman yazacağı yazılarda materyel olarak kullanmak üzere, gördüklerini ve dinlediklerini not etti.

Deniz korkusunu "suyu bardakta, gemiyi duvarda," diye anlatan bir atalar sözü vardır. Kitabtan korkanlara resim vermek, yürümekten hoşlanmayanlarla da konuşmak..

Hafif yağmura rağmen, geç vakte kadar arkadaşlarla Atina'yı dolaştık. Gece matbuat ve turizm siyasi müsteharının resmî yemeğinde, ondan sonra da ecebî muhabirler cemiyetinin tertib ettiği baloda bulduk.

Bu mektubumda henüz Atina'dan bahsedecek kadar hazırlıklı değilim. Zengin vitrinler, ucuz eşya ve kalite, bugün bir mağaza vitrininde üç bin senelik eşyanın aynen kopye edilmiş yenilerini görümler. Koltuklar, sandalyeler, masalar, vazolar, biblolar...

Fiatlar bizim kolay inanmayacağı kadar ucuzdu. İşte müteşebbislerimiz için, hiç işlenmemiş; yep yeni bir saha daha!

Atina'da ilk girişte göze çarpan şeylerden biri de sokakların kalabalığı ve nakil vasıtalarının çokluğu. Oturdüğümüz otelin bir kaldırımından karşı kaldırımına öğleden sonraki saatlarda bir kaç dakika beklemeyen geçilemiyor. İstanbul'un İstiklâl Caddesi Atina'nın

üçüncü sınıf caddeleri kadar bile değildir. Ne temizliği, ne genişliği ne de kalabalığı onlara benzer.

Gece yemekte, Atina'nın büyük gazetelerinden birinin sahibi bana, Türk - Yunan iktisadî teşriki mesaisi hakkında düşüncelerini anlatırken, bir memleketle bağlı ticaretin inkişaf, temayül ve nisbeti ne olursa olsun, sebep olduğu iktisadî ve siyasi rahatsızlıklardan bahsetti. Bilmem;

— Pazarlarımızı, iptidai mallarımız arasında peydahlanan yeni mütevassıt unsurun tehlikeleri, sizi de benim kadar rahatsız ediyor mu? diye sordu.

Balkan antantını bozmak için balakanlar haricî devletlerin siyasi teşebbüsleri var mıdır, yok mudur bilmiyorum. Fakat ben de arkadaşım gibi,

Antant memleketleri içinde iktisadî, harsî tefevuklarla birinci plâna geçmek isteyen ve balkanlar dışından idare edilen bir politikanın mevcut olduğunu hissediyorum.

Antant memleketleri gazetecilerine cidden büyük vazifeler düşüyor. "Antantın balkanlarda yüksek bir siyasi olgunluk eseri olduğunu, bilmemiz, hatâ "Balkan devletleri arasında birbirine zıd menfaatler olmadığına," inanmamız kâfi değildir. Balkan memleketlerini balkan dışı memleketlerin siyasi iktisadî tesirlerinden kurtarmak için; balkan milletlerini iktisadî harsî bir balkan milletleri teşriki mesaisi idealine bağlamamız lâzımdır.

Yemekte, M. Th. Nicoloudis ve delegasyon şefleri konuşular. Tör bizi gururlandıracak kadar parlaktı. Vradini gazetesinin sahibi Aravandinos onu dinledi ve beni tebrik etti.

Neşet Halil ATAY

RADYO

ÖĞLE NEŞRİYATI:

12,30 - 12,50: Plâk türk musikisi ve halk şarkıları, 12,50 - 13,15: Muhtelif plâk neşriyatı, 13,15 - 13,30: Dahili ve haricî haberler.

Akşam neşriyatı: 18,30-19,00: Muhtelif plâk neşriyatı, 19,00 - 19,30: Türk musikisi ve halk şarkıları, (Servet ve arkadaşları), 19,30 - 19,45: Saat ayarı ve arapça neşriyat, 19,45 - 20,15: Türk musikisi ve halk şarkıları, (Leman Ekrem ve arkadaşları), 20,15 - 20,30 Konferans (Hukukî konuşma), 20,30 - 21,00: Plâk dans musikisi, 21,00 - 21,15 Ajans haberleri, 21,15 - 21,55: "Stüdyo salon orkestrası (1 — Szulc Fiossie, 2 — Padarevski Menuet, 3 — Verdi - Rigoletto, 4 — Albeniz Mallorca, 5 — Fucik Florentiner, 21,55 - 22,00 Yarınki program ve İstiklâl marşı.

Bibliyografya

Puşkin

Yazan: Kâzım Nami. Ulus Basımevi. 160 sayfa. 75 kuruş. Doğrudan doğruya müellife müracaatla alınacak. Nüshalar 50 kuruş.

Ruş şairi Puşkin'in yüzüncü yıldönümü, şimdiye kadar memleketimizde pek az edibe nasib olmuş bir hareket ve neşriyata yol açtı. Hasan Âlinin saire tahsis ettiği kitaptan sonra, şimdi de Kâzım Nami Duru, Puşkin ismiyle güzel bir eser vücude getirecek nefis bir basrı ile neşretmiştir.

Bu eser Puşkin'in hayat ve eserleri hakkında doğrudan doğruya yazılmış bir etüd mahiyetinde değildir. Müellifin eserin başına koyduğu ve Puşkin'i memleketimiz bakımından tahlil eden bir yazıdan sonra, Fransız ve Rus müelliflerinin Puşkin hakkındaki muhtelif eserlerinde bir çok parçalar tercüme edilerek, tetkik edilen şair hakkında kabild olduğu kadar muhtelif şahsiyetlerin hükümlerini Türk karilerine tanıtmak gayesi takib edilmiştir.

Eserin sonuna doğrudan doğruya Puşkin'in şiirlerinden, mektublarından ve makalelerinden yapılmış bazı tercümele de ilâve edilmiş, ve Puşkin'in karısının birçok portreleriyle, şair tarafından yapılmış bazı resimler, metne ilâveten kuşe kâğıdı üzerine basılarak kitaba eklenmiştir.

Umumî heyetiyle bu kitabın okunacak ve büyük Rus şairi hakkında etraflı bir fikir verecek mahiyette bir eserdir.

"Havacılık ve spor,"

186 ıncı sayısı da zamanında neşredilmiş olan bu emekli ve her zaman dinç ve taze mecmuanın bu son nüshası da havacılık ve spor merakını aşk derecesine çıkarabilecek telkinleri yapan yazılarla doludur: Falih Rifki Atay'ın "hava yolu," bunların başında geliyor. Spor ve havacılık bakımından bütün dünya meselelerine temas eden makaleler birer birer okunmaya ve üzerinde düşünülmeğe değer yazılardır: "İngiltere niçin silâhlanıyor," "başka memleketlerde yelkenli uçuş," "çelik kuşlar ve avcılar," "dünya havacılığında," "spor pedagojisi," "hava tehlikesi nedir?," iyi ve temiz bir şekilde basılan ve seçilmiş resimleri maksadına ve izahlarına çok iyi hizmet eden bu mecmua; okuyucularımıza salık veririz.

Varlık

Ankarada on beş günde bir neşredilmekte olan bu sanat ve fikir mecmuasının 1 mart 1937 tarihli 88 inci sayısı çıkmıştır. Bu sayıda şu yazıları görüyoruz: Hamid Zübeyir Koşay: "Alaca-yöyük 1936 kazısı," Süreyya Sami Berken: "Turgeniev'in bir eseri ve tercüme meselesi," Tümer Acaroğlu: "profesör Asen Zlatarov öldü," Louis Lazarus "talim ve terbiye," İhsan Devrim: "Yabancı - hikâye," Bernard Shaw: "Siyonelerin esmer kadını - piyes," Jean Paul Richter'den: "bir betbahtın yeni yıl gecesi," Glafkos Alitersis "Celâd," bundan başka Cevdet Kudret, Vasfi Mahir ve Reşad Cemalin şiirleri.

Karışmazlık

Komitenin kararları bizde de tatbik ediliyor

İspanya'ya gönüllü gönderilmesine mâni olmak üzere İspanya işlerine karışmazlık tâlî komisyonunca alınan karara iştiraken hükümetimizce de bu hususta alınan tedbirlere dair Vekiller Heyetince 20 şubat 1937 tarihinde verilmiş olan kararın o gündenberi tatbik edilmesine başlanıldığı haber alınmıştır. Vekiller Heyetinin bu husustaki kararname şudur:

"İspanya ihtilâlinin elan devam etmekte olması, sulhun halen mevcut tehlikeden korunması emeliyle İspanyaya gönüllü asker gönderilmesine mâni olmak için, azasından bulunduğumuz İspanya işlerine Ademî müdahale kontrol komitesinin de kararları neticesinde, devletlerce teşrii ve idari yeniden bazı tedbirler alınmasını icab ettirdiği ve esasen hükümetin müsaadesini almadıkça yabancı askerlik hizmetine girenlerle memleketimizde asker yazan yerli ve yabancılara karşı kanunlarımızda müeyyede bulunan cihetle aşağıda yazılı hususların tatbik ve ilânı Hariciye Vekilliğinin 20 / 2 / 1937 tarih ve 3931 / 142 sayılı teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince 20 / 2 / 1937 tarihinde onanmıştır.

1 — İspanyada cereyan etmekte olan muharebeye ne bir tarafa ne de diğer tarafa yardım etmek üzere vatandaşlarımızın iştiraki caiz olmayacağı gibi Türkiye'de gerek yerli gerekse yabancıların bu maksadla asker yazmaları da memnu bulundugu,

2 — Bu memnuiyete rağmen gidenler olursa haklarında kanunlarımızın ahkâmının tatbik edileceği,

3 — Halkça malûm olmak üzere keyfiyetin Resmî Gazete ile ilân edilmesi,

4 — Zabıtaca bu hususta lâzım gelen tekeyüdatın icrası,

5 — Bu babta diğer devletlere ve İspanya işlerine Ademî müdahale kontrol komitesine tebligat yapılması.,

Londra konferansının yeni kararları

Londra, 9 (A.A.) — Dün öğleden sonra karışmazlık komitesinin umumî toplantısı sonunda varılan anlaşma metinleri, iki vesikadan mürekkebtir.

Vesikaların biri, İspanyanın kara ve deniz hududlarının kontrol sistemine aid bir sayfalık bir karar suretidir.

İkinci vesika ise eksperler tarafından vücuda getirilen teknik şartların beş maddelik karar sureti ile Londra komitesinde temsil edilen hükümetler, karışmazlık anlaşması, harba iştirak etmek üzere İspanyaya gidecek İspanyol olmayan şahısların toplanmasına, transitine ve hareketine teşmil eden 16 şubat 1937 kararını kabul etmekte ve bu anlaşmanın tatbikine nezaret etmek üzere bir kontrol sistemi tatbik ve kurulmasının lüzumunu tesbit eylemektedir.

Öte yandan İngiltere hükümeti Portekiz hükümetinin bu mntakada anlaşmanın tatbikine bakmak ve bu husus için görmenler tayin etmek hakkındaki davetini kabul etmekte ve kabul

ettiği bu vazifeyi her bakımdan yapabilecek bir vaziyette olduğunu bildirmektedir.

Bu suretle, komitede temsil edilen hükümetle, sistemin değiştirilmesine veyahut herhangi başka bir karar alınmasına kadar birkaç gözetleme sisteminin Fransız - İspanyol hududunda, İspanya - Cebelüttarik hududunda, İspanyanın ve İspanyol adaları sömürgelerinin deniz hududlarında kurulması hakkında bir anlaşmaya varmış olduklarını kaydedilmektedir.

Anlaşmaya bağlı vesika, altı fasıldır ve bu fasıllar, bir gözetleme sisteminin kurulmasına İspanyanın kara hududlarında gözetleme sisteminin kurulmasını, müşahede edecek olanların bayraklarını taşımak hakkını haiz olup, İspanyaya ve yahut İspanyol ada ve sömürgelerine giden gemilerin gözetlenmesi hakkındaki anlaşmaya, İspanyol kıyıları boyunca yapılacak deniz kontrol sistemine, bu iş için lüzumlu enternasyonal memurlara ve yapılacak masraflara aid bulunmaktadır.

Çöp meselesi üzerinde tetkikler

İstanbul, (Telefona) — Belediye çöp meselesinin ne tarzda halledileceğini henüz katî olarak tesbit edemedi. Temizlik işleri müdüriyeti tetkiklerine devam ediyor. Çöp yakmak için fu-run inşası düşüncesi de vardır.

İkinci Cengel kitabı

Rudyard Kipling'den tercüme ve tefrika ettiğimiz bu güzel eser birkaç güne kadar bitiyor. Bunu İngiliz edebiyatından tercüme edilen bir başka güzel eser takib edecektir. Fakat ondan evvel, Kipling'in hayat ve eserlerine dair okurlarımıza bir fikir verebilmek için bu büyük İngiliz edibinin yetmiş yaşında yazdığı son eseri olan:

Kendime Dair

i tercüme edeceğiz. Kipling bu son eserinde hayatını baştanbaşa anlatmış ve bu yazısını "kendisinin tanıdığı ve tanımadığı dostlarına" ithaf etmiştir.

İkinci Cengel kitabı, kitab halinde çıktığı zaman, bu "son eser" de o cildin içine girecektir.

Ayrıca şunu da söyleyelim ki:

Kendime Dair

isimli eseri Rudyard Kipling büyük bir muvaffakiyet ve olgunlukla yazmıştır. Okurlarımızın bunu da lezzetle okuyacaklarına eminiz.

Tefrika No: 7

Eugénie Grandet

Yazan: Honoré de Balzac

Türkçeye çeviren: Nahuhi Baydar

Şehrin yirmi ailesine sıhriyetle bağlı bir çok amca oğullarına istinad eden bu üç Cruchot'lar, vaktiyle Floransa'da Medicis'lerde olduğu gibi, bir parti teşkil ederlerdi; ve, gene Medicis'lerde olduğu gibi, onların da Pazzi'leri vardı. Yirmi üç yaşında bir erkek evlâd sahibi olan Madam des Grassins, Madmazel Eugenie'yi sevgili Adolphe'u ile evlendireceğini umarak, Madam Grandet'ye mülahazet ederdi. Banker Mösyö des Grassins, intiyar pintiye, mütemadiyen gizli hizmetlerde bulunmak suretiyle karısının manevralarını takviye ve teşvik eder ve muharebe sahnesine her zaman vaktinde yetişirdi. Bu üç Grassins'lerin de kendi mensupları, kendi amca oğulları ve kendi sadık müttetik-

leri mevcut idi. Cruchot'lar cihetinde, ailenin Talleyrand'ı olan ve kardeşi noterden iyice müzaheret gören papas, bankerin karışımı mevziinden püskürtmek hususundaki mücadelesine şiddetle devam eder ve büyük mirası yeğenine tahsise uğraşır.

Gayesi Eugenie Grandet'nin - eski tâbirle, desti izdivacı - olan bu gizli savaş Saumur'un çeşid çeşid cemiyetlerini şiddetle meşgul ederdi.

— Madmazel Grandet acaba mahkeme reisi ile mi, yoksa Mösyö Adolphe ile mi evlenerek?

Bazı kimseler bu suali, Mösyö Grandet'nin, kızını ne birine ve ne de ötekine vermeyeceği suretinde karşılarlar idi.

Bunlar derlerdi ki ikinî ihtiras kemirmek olan eski fıçı, kendine Grandet'lerin diinkü, bugünkü ve yarınki bütün fıçıları, üç yüz bin lira irad mukabilinde yutup hazmedebilecek, Fransa âyanından bir damad aramaktadır.

Diğer bazı zatlar ise, buna, itiraz olarak Grassins'lerin asil ve çok zengin olduklarını, Adolphe'un pek sevimli bir koca olacağını, böyle bir sıhriyetin - elde bir papa yeğeni

hazır bulunmadıkça - hiçten yetişmiş, bütün Saumur'ce elde keser çalıştığı görülmüş ve esasen kırmızı cumhuriyet külâhını da giymiş bir adamı tatmin etmesi icab ettiğini ileri sürerlerdi.

En makul insanlar ise Mösyö Cruchot de Bonfons'un eve her istediği saatte girdiğini, halbuki rakibinin ancak pazar günleri kabul edildiğine dikkati celbederlerdi. Bunlar, Grandet ailesi kadmlariyle Cruchot'lardan fazla sıkı fıçı olan Madam des Grassins'in, bu kadınlara telkin edileceği bazı fikirler sayesinde ergeç muvaffak olacağını iddia ederlerdi. Diğerleri de buna karşı, papas Cruchot'nun dünyanın en kandırıcı adamı olduğunu ve kadın karşısında papas bulununca, mücadelenin müsavi sayılması iktiza edeceğini hatıra getirirlerdi.

Saumur'lü bir nükteci, onlar hakkında: — Oyunda başa baştır, demişti.

Memleketin ahvale daha ziyade vakıf olan eskileri, Grandet'lerin servetlerini aile dışına çıkarmıyacak kadar kurnaz olduklarını bildiklerinden, Saumur'lü Madmazel Grandet'nin, toptancı zengin bir sarab taciri olan Paris'li Mösyö Grandet'nin oğlu ile

evlendirileceğini söylerlerdi.

Buna da Cruchot'cularla Grassins'ciler şu cevabı verirlerdi:

— İlk önce, iki kardeş, otuz senedenberi birbirini iki kere bile görmemiştir. Sonra, Pars'li Mösyö Grandet'nin, oğlu hakkında yüksek tasavvurları vardır. Bu genç bir sancağa belediye reisi, mebus, millî muhafaza kıtası albayı, ticaret mahkemesi azâsıdır; Saumur'lü Grandet'leri inkâr etmekte ve Napoleon sayesinde herhangi bir dük ailesine girmek sayesini beslemektedir.

Yirmi fersahlık bir muhit içinde ve hatâ Angers le Blois arasında işleyen umumî nakil vasıtalarında kendisinden bahsedilen bir zengin kızı hakkında ne söylemiyorlardı ki!

1811 başlangıcında, Cruchot'cular, Grassins'cilere karşı kayda lâıyk bir rüçhan kazandılar. Parkı, hayran olunacak şatosu, çiftlikleri, çayları, gölleri, ormanlariyle maruf ve üç milyon değerinde olan Froidfond arazisi, servetini paraya çevirmek mecburiyetinde bulunan Marki de Froidfond tarafından satılığa çıkarıldı. Noter Cruchot, reis (Sonu var)

Türkkuşu İstanbulda

Pazara İstanbulda
Büyük hava
tezahürleri yapılacak

Türkkuşuna mensub bir tayyare
kalkarken

İstanbul, (Telefonla) — Memleket içi turnesine çıkmış olan iki tayyare ve iki plânörden mürekkep Türkkuşu filosu, bugün saat 11.10 da Yeşilköye geldi. Tayyarecilerimiz, İzmir - Bursa yolunu bir saat 20 dakika ve Bursa - İstanbul yolunu da 45 dakikada almışlardır. Tayyareler, Hava Kurumunun pazar günü yapacağı hava bayramına iştirak edeceklerdir.

Haber aldığımız göre, pazar günü İstanbulda yapılacak olan hava tezahürleri çok parlak ve şimdiki kadar yapılmış olanların en güzeli olacaktır. Türk Hava kurumu, Türk Spor kurumu başkanlığına müracaat ederek, bilhassa sporla alakalı gençlik kütelleri için hazırlanmış olan bu tezahürler dolayısıyla, o gün yapılacak olan resmî ve hususî maçların geri bırakılmasını istemiştir.

Türk Spor kurumu futbol federasyonu, memleket gençliğini havacılığa karşı alâkalandırmak gibi, büyük bir memleket davasının gerçekleşmesini hedef tutan bu hava tezahürlerinin; kendi çalışma sahası içinde ve kendi gayelerinden biri olarak telâkki ettiğinden o gün başlayacak olan milli küme maçlarının bir sonraki pazara rastlayan 21 marta bırakılmasını kararlaştırmıştır.

Futbol federasyonluğ millî küme maçları için hazırlanmış olan fiküstürün, aksamaması için; Ankara, İstanbul ve İzmirdeki maçların hepsinin bir hafta müddetle geri bırakılmasını bu üç vilâyet futbol ajanlarına bildirmiştir.

İtalya faşist partisinde

Muhtelif yerlerde
ne kadar âzâ var?

Roma, 9 (A.A.) — Büyük Faşist konseyi, geçen haftanın başlangıcından, benri dördüncü defa olarak Venedik sarayında dün saat 22 de toplanmıştır. Bu toplantı, B. Asil Straçe'nin faşist partisinden faliyeti hakkındaki raporuna göre partinin azaları "mücadele müf. rezeleri," nde 2.000.000 dan fazla üniversite gruplarında 75.000 den fazla, gençlik teşkilâtında 1.270.000 den fazla, kadın müfrezelerinde 1.300.000 den fazla, muhtelif teşekküllerde 700.000 e yakın ve "işten sonra," isimli teşekküllerle diğer kurumlarda 4 milyona yakındır.

B. Musolini, raporun okunmasından sonra partinin istikametlerini tasrih etmiştir. Mareşal dö Bono, bugün Libyaya hareket eden Duçeyi parti adına selâmlamıştır.

B. Şükrü Kaya'nın Adana Halkevindeki mühim nutku

(Başı 1. inci sayfada)

geçmesi, bilhassa idaremizin ve idealimizin kanunlarımızı tevafuk etmesi hususunda samimî anzu ve derin kanaatlardan doğmuştur. Her işte olduğu gibi bunda da samimî olmamız lâzımdı. Her yapacağımız yeniliğin kanunlarımızı uygun olması icab ederdi. İşte bu samimî düşünce ve derin kaatlardır ki, partimizin altı umdesini ana yasamıza koymakta zaruret gördük. Birçok tecrübelerden sonra altı umdenin, memleketimizin bünyesine en uygun prensipler olduğu görülmüştür."

Bu sözlerden sonra Parti Genel Sekreteri büyük türk inkılabının muvaffakiyet sırlarını bilen Atatürk neslinin bu hakikatleri tamamen bildiğine şüphe etmediği halde bunun kendi tarafından tekrar edilmenin sebebi milletlerin umumî hayat ve mukadderatına taallük eden ve onun bütün bir istikbali ile çok derinden ve sıkı bir alakası olan büyük hakikatlerin sık sık ilân edilmesinin daima faydalı olacağını tebarüz ettirdi.

Yabancı bir dil konuşan ırkdaşlar ve vatandaşlar

Bundan sonra, altı umdeyi birer birer izah etmeye başlayan vekil, kemalist, milliyetçilik vasfından bahsederken memleketle dilek itibarıyla olmamakla beraber din bakımından ayrılık gösteren bazı vatandaşların mevcut olduğunu, bu çeşit vatandaşlarımız üzerinde durmanın bizi alâkadar etmeyeceğini yalnız ırkan, tarihen ve kültürel bakımdan türk oldukları halde bazı süreklî ve yabancı temasların ve mezhep davalarının tesiriyle yabancı bir dil konuşan ırk ve vatandaşlar üzerinde durmak mecburiyetinde olduğumuzu söyledi ve bunların başında da Çukurova'da yaşayan alevî türklere geldiğini ilâve etti.

Vekil'in bu husustaki sözlerinden zaptedebildiğim mühim kısımları aşağıya koyuyorum:

"Tarihin bir ispattı,"

Bu türklere alevî oldukları için bilhassa sünnî hacıların, kadınların husumet ve garazlarına uğramışlar ve mezhap husumeti onları büyük türk camiasından ayırmaya, uzak tutmaya saik olmuştur. Halbuki tarih, gerek Lazkiye gerek Hatay ve gerekse Çukurovada bulunan alevîlerin öz türk olduklarını itiraz kabul etmez bir şekilde göstermektedir. Nitekim Akcakoyunlu, Karakoyunlu aşiretleri gibi türk oldukları halde türkçe konuşmayan türk hükümetler vardır. Bu türklere bazı uzun süren yabancı temasların neticesi olarak lisanlarını unutmuşlar ve arapça öğrenmişlerdir. Hattâ bugün konuştukları dilin yarısı türkçedir. Bizim soyadını kabul etmediğimiz zamanlarda bile onların aile adlarının öz türk olduğunu görürüz. Çukurova alevîlerinin türklüğünü isbat edebilecek bürhanların fevkinde ve en önde geleni kendilerinin hissen de türk olmalarıdır. En karanlık günlerimizde milli mücadelede onların büyük türk kütlesi ile beraber mücadeleye karışarak kan dökmüş oldukları da bunu pek âlâ isbat eder. Bu hal onların türklüğünü şüphe götürmez bir şekilde ortaya koyan unsurdur. Saltanat devrinin kötü ve yobaz zihniyetinin kendilerini bizden uzak tutmaya çalıştığı bu kan kardeşlerimizle aramızda hiçbir fark olmadığı halde böyle bir ayrılığı mevcutmuş gibi göstermek isteyen dar, kötü, cahilâne zihniyeti ortadan kaldırmak için her şeyi yapmaya kendimizi mecbur saymalıyız. Çünkü böyle bir ayrılığın ciddi ve ilmî sebeblere müsteniden mevcut olduğuna inanmak değil, onun var olduğu hissini vermek bile bizim için, bizim millîcilik ve halkçılık zihniyetimiz için büyük bir ayıp olur.

Dış ve iç vaziyetimiz

Vekil bu sözlerden sonra kanunu esasımıza koyduğumuz diğer umdeleri izah etmiş ve müteakiben memleketin dış ve iç vaziyeti hakkında dinleyicilere derin bir ferahlık ve emniyet veren izahatta bulunmuştur.

Memleketin politikasına dair söz söylerken Hatay meselesine temas eden B. Şükrü Kaya, Hatay anayasasının milletler sosyetesinde münakaşa edilmekte

olduğunu yalnız son günlerde Suriye matbuatının aleyhimizeki neşriyatının üzerimizde hiç de iyi tesir bırakmayacak şekil aldığını ve bu neşriyatın iki memleket arasındaki dostluk münasibetlerine halel verecek bir mahiyet almış olmasından türk milletinin müteessir olduğunu, halbuki, Suriye efkârı umumiyesinin Hatay davasındaki türk hakkını teslim etmiş bulunduğunu binaenaleyh bizim Suriye efkârı umumiyesinde aleyhimize yaratılmak istenen havanın, Suriyedeki bazı parti rekabetlerinin eseri olduğunu kabul ettiklerini ve Hatayda bulunan bazı ekalîyet unsurlarının bu kötü propagandaya kapılmamaları lâzım geldiğini, nitekim alevîlerin ve çerkeslerin türk kardeşleriyle anlaşmış hareket etmelerinden duyduğumuz memnuniyetin büyüklüğünü ifade ettiler.

Söz alanlar

İki saat süren ve orada bulunanlar tarafından derin bir zevk ve alâka ile dinlenen musahabelerini bitirdikten sonra vekil, istiyenlerin kendisine sual sorabileceğini ve söz alabileceğini söylediler.

Bunun üzerine orada bulunanlar arasında ve alevî türklere doktor Salim söz istedi. Ve çok heyecanlı bir tonla alevî türklere büyük türk camiasından hiç bir zaman ayrı kalmamış olduğunu, Çukurova alevîlerinin Yemen'de Havran'da türklere yanyana harbetmiş ve kan dökmüş olduğunu ve bu sıralarda bir Çukurovalı türk'ün ne oralarda kaldığını ne de türk varlığına karşı koyan gayri türklere karşı silâhını seve seve kullanmaktan kaçmadığını ve eğer kendilerinin içinde yaşayan iman ve duygunun damarlarında gezen kanın öz türk kanı ve duygusu olmasaydı bunun aksi olması lâzım geleceğini ve daha sonra milli mücadelede müstevhillerle karşı aynı şekilde hareket etmiş bulduklarını söyledi ve yanaklarının üzerine damlayan göz yaşları arasında, bu büyük hakikatı güneş gibi ortaya koyan

büyük Atatürk'e, başbakan İnönü'ne ve şimdi onların kanaati ve diliyle konuşan parti genel sekreterine ve Adana'ya geldiği günden itibaren bu hakikati müdafaa etmiş olan Balıkesir mebusu ve eski Seyhan vilâyeti parti başkanı Orge Evren'e teşekkür etti. Doktor Salim Serce, sözünü bitirirken toplantıda hazır bulunanlar, sanki bir tek kalb taşıyormuş gibi bir anda müşterek ve derin bir imanın yüksek heyecanını gösteren müthiş bir alkış tufanı ile büyük salonu çınlatmışlardır.

Doktor Salimden sonra söz alan Orge Evren, Çukurovanın temiz yürekli uyanık milliyetçi Atatürk çocuklarının hiç bir zaman bu büyük ve millî kattan başka türlü düşünmemiş olduğunu ve çok kısa bir zaman içinde munderis saltanat devrinin diğer bütün kötü mirasları gibi, kara ve yersiz zihniyetinde çukurova çoktan ortadan kalkmış bulunduğunu söyledi.

Bu toplantı esnasında alınan kararlar şunlardır:

1 — Ana dili türkçeden başka dil konuşan türklere yalnız türk dili konuşan kardeşlerinin medenî ve kültürel mevkilerine yükseltilebilmeleri için partimiz ve halkeverimizin devamlı ve müessir müzaheretleri içinde çalışılacak tamamen hususî faal heyetler teşkil edilecektir.

2 — Seyhan ilinin yalnız merkez kazasında bol azalî bir kaza komitesi olacaktır.

3 — Bir kaza komitesinin bağlı olacağı yerde bir de vilâyet komitesi yapılacaktır. Bu komiteye Seyhan mebusları da tabii âza olarak dahil olacaktır.

4 — Vilâyet komiteleri Ankarada teşkil edilecek merkez komitesine bağlanacaktır.

B. Şükrü Kaya geliyor

Adana, 9 (A.A.) — Dahiliye Vekili ve C.H.P. Umumi Kâtibi B. Şükrü Kaya bugün şehrimizden Ankaraya hareket etmiştir.

Üzüm kongresi toplaniyor

(Başı 1. inci sayfada)

nuşmak üzere bir toplantı yapılacaktır. Toplantı B. Celâl Bayar'ın mühim bir nutkiyle açılacaktır. Toplantıya Aydın, İzmir ve Manisa mebusları, İzmir ticaret odası umumi kâtibi, borsa komiseri ile reis ve azalarından mürekkep 4 kişilik bir heyet, İş ve Ziraat Bankaları üzüm limited şirketi müdürü, İzmir üzüm tüccarları birliği reisi, üzüm simsarları namına bir zat, İzmirden yirmiye yakın üzüm tüccarı, Manisa ve havalisi müstahsillerinden otuzdan fazla bağcı iştirak edeceklerdir.

Ziraat Vekâleti İzmir bağcılık münakasası ve istasyon mütehassıs ve şefini, Manisa Amerika asma fidanlığı müdürünü toplantıda bulunmağa memur etmiştir.

İktisad vekâleti alâkalı dairelerinin müdür ve şefleri de müzakereleri takip edeceklerdir.

İktisad vekâletinin nutkundan sonra reislik divanı seçilecek ve murahşaslar standardizasyon, kontrol encümenlerine ayrılacaklardır. Encümen çalışmalarının iki gün süreceği ve toplantının 14 mart günü biteceği umulmaktadır.

Çekirdeksiz kuru üzüm kongresi umumi kâtibliğinden:

1 — Kuru üzüm kongresi bugün (10/3/1937) saat 10 da, Yenisehirde, İktisad Vekâleti konferans salonunda toplanacaktır

2 — Murahşasların bu saatte hazır bulunmaları

3 — Kongreye iştirak etmek arzu buyuran sayın sayıların bu tebliği davet yerine kabul ederek aynı saatte teşrifleri

4 — Kongre için hazırlanmış neşriyat ve raporun salon kapısında tebliği edileceği alâkadarların ıtılama arz olunur.

Maarif Vekilinin söyledikleri

(Başı 1. incide)

nakasaya konulacaktır.

Üniversite talebesi için yurd meselesi de düşünölmeye değer bir mahiyet almıştır. Liselerin on iki seneye iblağ edileceği haberi doğru değildir. Bundan iki ay evvel taplanan mütehasşlar komisyonu bu işi çok esaslı bir surette incelemiş ve vücut getirilen programlarla okutulacak bahisler için liselerin bugünkü gibi on bir sene olarak kalması yerinde görülmüştür. Orta mekteb kitapları hakkında geçen sene Kamutaidaki bütçe müzakeresi esnasında söylediğim usul bu sene tahakkuk ettirilmiş ve tek kitap sistemi üzerinde çalışılarak bu mekteblerin bilhassa müsbet ilimler kısmına yani riyaziye, fizik, kimya, tabiiye şubelerine lüzumlu olan kitabî malzemesi hazırlanmıştır. Bunlar mütehasşs muallimlerden müteşekkil komisyonlara talebenin gayet açık anlayabileceği bir tarzda yazdırılmıştır. İstihlâhlar üzerinde son zamanlarda çok derin ve esaslı çalışmalar yapılmaktadır. Bunun için bu kitapların yazılması bir zaman meselesidir.

Güzel sanatlar akademisine şimdilik mimarî, resim ve heykeltıraş şubelerine beynelmilel tanınmış üç profesör getirilmiştir Bu profesörlerden azamî surette istifade edilebilmesi için lâzım gelen vasıtalar önümüzdeki sene bütçesinde derpiş olunmuştur.

Tiyatro mektebi için gene beynelmilel tanınmış bir profesör bu sene başından itibaren çalışmağa başlamıştır. Mevcud talebenin gösterdiği kabiliyet hakkında gengerlerde mektebi ziyaret eden Başvekilimizin çok değerli beyanata ilâve edecek bir sözüm yoktur. Orta mekteb ihtiyacını karşılamak için de icab eden tahsisatı bütçenin müsadese nisbetinde almak üzereyiz. Şurası unutulmamalıdır ki memleketteki inşaat imkânı bu mekteblerin hemen iki üç sene zarfında meydana getirecek derecede değildir. Bunun için en sıkışık yerlerden başlamak üzere en az beş senelik bir program göz önüne alıyoruz,

Gündelik

Bugünkü Kongre

(Başı 1. inci sayfada)

Türk üzümünün bir değeri de şöyle ifade edilebilir: memlekete giren makinelerin kıymeti son yıllara kadar her sene dokuz milyon lirayı pek az geçiyordu. Halbuki o yıllarda dışarıya satılan üzümlerin getirdiği para da, bu miktardan biraz fazla veya noksandır.

Kuru üzüm kongresi, değerli uzuvlarıyla, bugünkünden daha çok verimli olmak istidadını taşıyan bir mahsul meşgul olacaktır. Dış pazarların şartlarına uygun istihsal, ancak topluca alınacak kararları gene hep birlikle tatbik etmekle mümkün olacaktır. Kredi, zirai asayiş gibi, istihsal şubelerini koruyan tedbirler, devletçe mütemadiyen genişletilmektir. Ancak kuru üzüm gibi istihlak yerlerindeki şeklini, istihsal safhasında alan bir mahsul için müstahsilin riayet edeceği birçok esasları onun da bilgisine ve görgüsüne müracaatla çizmekte isabet vardır. Bu sözlerle yapmak mecburiyetinde olduğumuz standardizasyona kısaca temas etmiş oluyoruz.

Zaman zaman, üzüm fiyatlarının yersiz bir rekabetle düşürüldüğü ileri sürülmüştür. Bu yolda bazı tedbirler de alındı. Kuru üzüm kongresi, fiyat bakımından da diğer mahsulde olduğu gibi üzümün değerini koruyacak tedbirler bulmakta güçlü çökmeyecektir.

İhrac mahsullerinde aşağı fiyat; ekseriya müstahsilin emeği karşılığını ve binnetice milli geliri kemirir. Malın satışı da durdurularak iyi fiatlar elde etmenin yolları; kongrenin yurdsever çalışmasıyla muhakkak aydınlanmış olacaktır.

Kemal ÜNAL

Öğretmen ihtiyacımız bilindiği üzere en ziyade orta mektebelerdedir. Bunun içindir ki Ankaradaki Gazi Terbiye enstitüsünden çıkacaklara ilâveten ilk mekteb muallimlerinden lüzumlu şartları haiz olanlar bir kursa tâbi tutularak muallim yetiştirilmektedir. Orta muallim kadrosunu genişletmek üzere tedbirler alınmıştır. Bu sene 170 kadar muallim Gazi Terbiye enstitüsünde ders görmekteyler. Bunlar enstitüden çıkacak diğer arkadaşları gibi aynı imtihana tâbi olacaklar ve muvaffakiyetleri halinde orta tedrisat muallim kadrosuna alınacaklardır. Bu kurs için bu sene de yeniden müsabaka imtihanı açılacağı daha dört ay evvel bütün ilk mekteb muallimlerine tamim edilmiştir. Lise muallimlerine gelince: bunlar malûm olduğu üzere yüksek muallim mektebi yahud Avrupada tahsilini bitirenlerden seçilir. Bu sene Avrupadan 32, yüksek muallim mektebinden 37 genç arkadaşımızın bu kadroya girebileceğini umuyoruz.

Terbiye sistemimiz

Saffet Arıkan bundan sonra alman mektebi muallimlerinden Zeki Cemalin alman terbiye sisteminin memleketimizde de tatbiki hakkında Vekâle'e göndereceği rapora temas etmiş ve bu rapor hakkında şunları söylemiştir:

"— Bu havadisi ben de gazetede okudum. Şimdiye kadar böyle bir rapor almadığım gibi bundan böyle de bir rapor geleceğini zannetmem. Çünkü pozitif ilimler müstesna kültür işi millî bir iştir. Türkiyede ise Büyük Şefimiz Atatürkün bütün millete aşladığı yüksek kültür heyecanından, Atatürk sisteminden başka yabancı bir sistem asla düşünülemez."

İngiliz donanmasının manevraları

Londra, 9 (A.A.) — İngilterenin Akdeniz ve anavatan filosu Atlantik manevraları için Cebelütürk açıklarına hareket etmiştir.

Ankara Çimentoları Türk Anonim Şirketinden:

Heyeti umumiye içtimar 30 mart 1937 salı günü saat onbeşte Ankara Sümer Bank Umumi Müdürlüğü binasında yapılacağı ilân olunur.

Ruzname:

1. — İdare Meclisi ve Murakipler raporlarının okunması ve idare meclisinin ibrası,
2. — Şirketin mevcudat defterleriyle bilanço ve kâr ve zarar hesabının tetkik ve tasdiki,
3. — Müddetleri biten idare meclisi azâsiyle murakiplerinin yeniden tayinleri aîdat ve ücretlerinin tesbiti.
4. — İdare meclisi azâlarının şirketle muamele yapabilmeleri için müsaade verilmesi. 1—968

Dönümü 50 Liraya Arsalar Tel: 1475

Gümrük ve İnhisarlar

Vekâletinden:

58 forma tahmin edilen "gümrük tarife repertuarının vekâleten verilecek nümuneye uygun olmak ve en çok 25-5-1937 gününde teslim edilmek şartıyla Ankara'da bastırılması açık eksiltmeye konmuştur.

İşin tahmin edilen bedeli 4000 lira olup muvakkat teminatı 300 liradan ibarettir. Açık eksiltme 19-3-1937 gününde saat 14 de Ankara'da Gümrük ve İnhisarlar vekâleti alm, satım komisyonunda yapılacağından isteklilerin teminat paralarını vekâlet veznesine yatırarak alacakları makbuzlarla belli gün ve saatta komisyon müraacaatları. (526) 1—935

Yüksek Mühendis mektebi artırma ve eksiltme komisyonundan:

1 — Yüksek mühendis mektebi binasının bulunduğu arsa dahilinde yaptırılacak 214296 lira 7 kuruşluk keşif bedelli pansiyon binası inşası ve tesisatı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:
A - Eksiltme şartnamesi ve buna merbut hususi ve fenni şartlar, pansiyon projesi taksimatı dahiliye listesi, tahlili fiat cetveli.
B - Mukavele projesi
C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D - Plân ve projeler

İstekliler bu şartnameleri ve evrakı 11 lira bedel mukabilinde Mektep idaresinden alabilirler.

3 — Eksiltme 22.3.937 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de Gümüshuyunda Yüksek mühendis mektebi binası içindeki artırma ve eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 11965 lira muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup getirmesi lazımdır.

A - Nafia vekâletinden alınmış yapı müteahhitliği ehliyet vesikası
B - 50000 liralık iş yaptırma dair Nafia vekâletince tasdikli vesika,
C - 937 yılına aid ticaret odası vesikası

5 — Eksiltmeye gireceklerin bizzat diplomalı mühendis veya mimar olması veya bunlardan birinin fenni mesuliyeti altında işin yapılacağına ve inşaat müddetince işin başında bulundurulacağını teahhüt etmesi lazımdır.

6 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar yüksek mühendis mektebi binası içindeki artırma ve eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1076) 1—854

EKSİLTME İLÂNI

Türk Hava Kurumu Genel Merkezinden:

1 — Bir tayyare hangarı ile bir yatakhane binasının Merzifonda inşası kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe ait proje, keşif ve şartnameler on lira mukabilinde Ankara'da Türk Hava Kurumu Genel Merkezinden ve İstanbul'da Türk Hava Kurumu şubelerinde alınacaktır.

3 — İnşa edilecek hangar ve yatakhane binasının keşif bedelleri tutarı (109.200) lira (32) kuruştur.

4 — Eksiltme 20 mart 1937 günü saat 11 de Ankara'da Kurum Genel Merkezinde yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girecekler:
İsteklinin diplomalı mimar veya mühendis olması ve halen inşaat müteahhidi olduğuna dair kayıtlı bulunduğu ticaret odasından alınmış resmi vesika göstermesi ve şimdiki kadar bir defada en az yüz bin lira kıymetinde bir bina inşaatı işini muvaffakiyetle başarmış olduğunu vesika ile isbat etmesi şarttır.

6 — İstekliler (8.190) lira muvakkat teminatlarını kurum genel merkez veznesine yatırarak alacakları makbuzu ve beşinci maddede talep edilen vesai tekliflerini havi kapalı zarfı ile birlikte 20 mart 1937 günü saat ona kadar Türk Hava Kurumu Genel Merkez başkanlığına teslim etmelidirler. 1—852

Sihhat ve İçtimaî Muave net Vekâleti :

İskân Umum Müdürlüğünden:

Muhacirler için (1000) adet araba pazarlıkla imâl ettirilecektir. Pazarlık 11.3.1937 perşembe günü saat 15 de Sihhat Vekâletinde yapılacaktır.

İdarî ve fennî şartnameler İstanbul, İzmir, Kocaeli İskân Müdürlüklerinde ve Ankara'da İskân Umum Müdürlüğünde mevcuttur. İsteyenler bu yerlerden şartnameleri alabilirler.

Pazarlığa girmek için her talip (1000) araba için % 7,5 nisbetinde muvakkat teminat vermeğe mecburdur. (395) 1—716

Nafia Vekâleti:

Van Su İşleri Etüd Heyeti Şefliğinden :

35505 lira 74 kuruş bedeli keşifli Şamran Kanalı inşaatı pazarlık usulüyle münakasaya konulmuştur. İhale 12-3-937 tarihine müsadif cuma günü saat 15 de Vanda Su İşleri Etüd Heyeti Şefliğinde icra edilecektir. (507) 1—907

MİLLÎ MÜDAFAA VEKÂLETİ SATIN ALMA KOMİSYONU İLANLARI

BİLİT

- 1 — Her birine biçilen ederi 330 kuruş olan 10.000 tane kilim kapalı zarfı alınacaktır.
- 2 — Şartnamesini 165 kuruşa almak ve örneğini görmek isteyenlerin her gün öğleden sonra komisyonuna gelmeleri.
- 3 — İlk teminat miktarı 2475 liradır.
- 4 — İhalesi 15-3-937 P. Ertesi günü saat 15 dedir.
- 5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarını ve teminatlarını teklif mektupları ile birlikte ihale saatından en az bir saat evvel M. M. V. Sa. Alma Komisyonuna vermeleri. (422) 1—774

İLÂN

- 1 — Herbir kilosuna biçilen ederi 230 kuruş olan 25.000 ilâ 30.000 kilo sarı sabunlu kösele satın alınacaktır.
- 2 — Şartnamesini 345 kuruşa almak ve örneklerini görmek isteyenlerin her gün öğleden sonra komisyonuna gelmeleri.
- 3 — İlk teminat miktarı 5100 liradır.
- 4 — İhalesi 24. 3. 937 Çarşamba günü saat 11 dedir.
- 5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla ilk teminatları ile birlikte teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonuna vermeleri. (494) 1-893

BİLİT

- 1 — Herbir metresine biçilen ederi 75 kuruş olan onbeş bin ilâ yirmi bin metre arka çantalık bez kapalı zarfı alınacaktır.
- 2 — Şartnamesini parasız almak ve örneklerini görmek isteyenlerin her gün öğleden sonra komisyonuna gelmeleri.
- 3 — İlk teminat miktarı 1125 liradır.
- 4 — İhalesi 19-3-937 cuma günü saat 11 dedir.
- 5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatları ile birlikte ihale saatından en az bir saat evvel M. M. V. satın alma komisyonuna vermeleri. (470) 1—841

BİLİT

- Yapı: Harp Okulu Bulaşık yıkama mahallerinin, bulaşık asansörleri ile fayans döşemesi işinin yapılması kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur. Keşif tutarı: 7048 lira 48 kuruştur. Keşif proje ve şartnamesi parasiyle inşaat şubelerinde alınacaktır. İhalesi: 26 - III - 937 cuma günü saat on birdedir. İlk teminatı: 528 lira 64 kuruştur. Eksiltmeye gireceklerden ilgili bulunana 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenen belgelerle birlikte eksiltme saatından en geç bir saat evveline kadar teminat ve tekliflerini havi zarflar M. M. V. Satın alma komisyonuna vrlsin. (547) 1—978

İLÂN

- 1 — Bir adet Şakulî Fizeze makinesi pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Tahmin edilen bedeli 5000 lira olup ilk teminat parası 375 liradır.
- 3 — İhalesi 26 - Mart - 937 cuma günü saat 11 dedir.
- 4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddesinde istenilen belgeleriyle ihale gün ve saatında M. M. Vekâleti satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (549) 1—980

BİLİT

- 13 kalem köhne rontgen malzemesi ve 163 kilo 240 gram kösele parçaları ayrı ayrı satılacaktır. Satış günü 13-3-1937 cumartesi günü saat 10 dadır. Malzeme ve kösele parçalarını görmek isteyen Cebeci Askerî Hastanesi Baş tabibine müraacaat ve satış gireceklerin belli gün ve saatında komisyonuna gelmeleri. (548) 1—979

İLÂN

- 1 — Hepsine biçilen ederi 1500 lira olan tazyik mesaha aleti ve kroşeleri açık eksiltme ile alınacaktır.
- 2 — Şartnamesini parasız almak isteyenlerin her gün öğleden sonra komisyonuna gelmeleri.
- 3 — İlk teminat miktarı 112,5 liradır.
- 4 — İhalesi 23-3-937 salı günü saat 11 dedir.
- 5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla birlikte tam ihale saatında M. M. V. Satın alma komisyonuna gelmeleri. (471) 1—840

İLÂN

- 1 — Her bir kilosuna biçilen ederi 45 kuruş olan 8480 kilo yataklık pamuk açık eksiltme ile alınacaktır.
- 2 — Şartnamesini parasız almak ve örneğini görmek isteyenlerin her gün öğleden sonra komisyonuna gelmeleri.
- 3 — İlk teminat miktarı 286 lira 20 kuruştur.
- 4 — İhalesi 16-3-937 salı günü saat 15 dedir.
- 5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla birlikte teminatlarını ihale saatında M. M. V. satın alma komisyonuna vermeleri. (445) 1—794

İLÂN

- 1 — Her bir kilosuna biçilen ederi 150 kuruş olan 16.500 kilo pamuk çorap ipliği kapalı zarfı alınacaktır.
- 2 — Şartnamesini parasız almak ve örneğini görmek isteyenlerin her gün öğleden sonra komisyonuna gelmeleri.
- 3 — İlk teminat miktarı 1856 lira 25 kuruştur.
- 4 — İhalesi 19-3-937 cuma günü saat 15 dedir.
- 5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatları ile birlikte teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel M. M. Vekâleti Satın alma komisyonuna vermeleri. (446) 1—814

İLÂN

- 1 — Herbir metresine biçilen ederi 26 kuruş olan 700.000 metre çamaşırlık bez kapalı zarfı alınacaktır.
- 2 — Şartnamesini 920 kuruşa almak ve örneklerini görmek isteyenlerin her gün komisyonuna gelmeleri.
- 3 — İlk teminat miktarı 20.350 liradır.
- 4 — İhalesi 22-3-93' P. Ertesi günü saat 15 tedir.
- 5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatları ile birlikte teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel M. M. Vekâleti satın alma komisyonuna vermeleri. (448) 1—816

İLÂN

- 1 — Herbir kilosuna biçilen ederi 240 kuruş olan 10 bin kilo yün çorap ipliği kapalı zarfı alınacaktır.
- 2 — Şartnamesini parasız almak ve örneğini görmek isteyenlerin her gün öğleden sonra komisyonuna gelmeleri.
- 3 — İlk teminat miktarı 1800 liradır.
- 4 — İhalesi 18-3-937 perşembe günü saat 15 tedir.
- 5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatları ile birlikte teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel M. M. Vekâleti satın alma komisyonuna vermeleri. (449) 1—817

İLÂN

- 1 — Herbir çiftine biçilen ederi 450 kuruş olan 30.000: 40.000

Türkiye Millî İthalât ve İhracat Anonim Şirketinden:

Şirketin 1936 senesine aid alelade senelik Heyeti Umumiyesi Ticaret Kanununun 361 inci maddesi ve nizamname ahkâmına tevfiğin 29. Mart. 937 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 te Ankara'da Kınacı hanında 22 numaradaki Şirket Merkezinde toplanacaktır. Hissedarların içtimadan bir hafta evvel duhuliyeye varakası almaları ilân olunur.

Ruznamei Müzakerat:

- 1 — İdare Meclisi ve murakip raporlarının okunması.
- 2 — Bilanço ve kâr ve zarar hesabının tetkik ve tasdiki ile İdare Meclisinin ibrası.
- 3 — Münhal İdare Meclisi azârlıklarına aza seçilmesi 1-923

Askerî Fabrikalar Ticaret Kaleminden:

Fabrikalar ihtiyacı için; 200 ton söğüt çubuğu satın alınacaktır. İsteklilerin 22-mart-937 pazartesi gününe kadar mektupla veya bizzat Ankara'da Askerî Fabrikalar Ticaret kalemine müraacaatları. Şartname her gün İstanbul Fındıklı'da Askerî Fabrikalar yollama müdürlüğünden, Ankara'da Ticaret kaleminden alınabilir. (538) 1—969

Çanakkale Vilâyeti Nafia Müdürlüğünden :

BETONARME KÖPRÜ İNŞAATI EK SİLTME İLANI

Çanakkale vilâyetinde Gelibolu - Keşan yolu üzerinde (22.800) lira keşif bedelli Kavak betonarme köprüsü inşaatının kapalı zarf usulüyle eksiltmesi 15-3-937 pazartesi günü saat 15 de Nafia Müdürlüğü odasında eksiltme komisyonu tarafından yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (114) kuruş bedel mukabilinde Çanakkale Nafia Müdürlüğünden alınabileceği gibi isteyenler bu şartnameleri Nafia Vekâleti şose ve köprüler reisliğine ve İstanbul Nafia Müdürlüğüne müraacaat ederek görebilirler.

Eksiltmeye girebilmek için taliplerin (1710) liralık muvakkat teminat vermesi ve resmi gazetenin 3297 sayılı nushalarında çıkan talimatnameye tevfiğin müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lazımdır.

İsteklilerin teklif mektuplarını 15-3-937 pazartesi günü saat 14 de kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muvakkattir. (974) 1—775

Devlet Demiryolları Afyon Yedinci İşletme Müdürlüğünden:

1 — Aşağıdaki cetvelde gösterilen iki grup balast evcele ayrı ayrı kapalı zarfı eksiltmeye çıkarılmışsa da (1) No. lu guruba zuhur eden talibin verdiği fiat haddi lâyıkında görülmüştüğünden ve (2) No. lu guruba da talip zuhur etmediğinden işbu gruplar 2490 sayılı kanunun 32 ve 33 üncü maddeleri mucibince kapalı zarf usulüyle yeniden eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Balast alınacak ocakların yerleri ve toplama balast alınacak yerler ve buralardan alınacak miktarlarıyla muhammen bedelleri ve iktida eden teminat miktarları ve teslimat müddetleri aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir.

3 — Alınacak balast cetvelde gösterildiği veçhile iki guruba ayrı ayrı olup her grup ayrıca ihale olunacağından beher grup için ayrı ayrı teklif yapılacaktır.

4 — Eksiltme: Devlet demiryolları mukavalesi, kapalı zarf usulüyle balast eksiltme şartnamesi ve bayındırlık işleri genel şartnamesi mucibince yapılacaktır. İstekliler bunları Afyon 7 inci İşletme müdürlüğünde görüp öğrenebilirler ve meccanen alabilirler ve izahat isteyebilirler.

5 — Eksiltme 19.3.937 tarihine tesadüf eden cuma günü Afyon şehir istasyonunda 7 inci işletme binasındaki komisyonunda saat 16 da yapılacağından istekliler 2490 sayılı kanuna ve 4 üncü maddedeği şeraitte tevfiğin hazırladıkları muvakkat teminat ve teklif mektuplarını havi zarflarını mezkûr tarihte saat 15 e kadar komisyon reisliğine tevdi etmiş bulunacaklardır. (544)

Grup No. sı	İstediği İhtiyaç	Ocak ve toplama yerleri kim.	Balast miktarı m3	Muhammen bedeli Lira	Muvakkat teminat Lira	İstetim müddeti	Balastın Cinsi
I	Afyon Akşehir	227+900	3000	3900	292,5	6	Ocak kırma balast
II	İzmir Afyon	223+282	8000	8000	600	8	Toplama ve kırma balast

1—975

ANKARA LEVAZİM AMİRLİĞİ SATIN ALMA KOMİSYONU İLANLARI

İLÂN

- 1 — İzmir müstahkem mevki ihtiyacı için 200500 kilo un kapalı zarfı alınacaktır.
- 2 — İhalesi 17 mart 937 çarşamba günü saat 11 de İzmir'de kışlada müstahkem mevki satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Tahmin edilen mecmu bedeli 26967 lira 25 kuruş ve muvakkat teminatı 2022 lira 55 kuruştur.
- 4 — Şartnamesi her gün komisyonunda görülür. İsteyenlere 135 kuruş mukabilinde şartnamesi verilir.
- 5 — İsteklilerin ticaret odasında kayıtlı olmaları şarttır.
- 6 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikalarla birlikte teminat ve teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel komisyonuna vermiş bulunmaları. (458) 1—798

İLÂN

- 1 — İzmir müstahkem mevki kıtaat ihtiyacı için 113300 kilo un kapalı zarfı alınacaktır.
- 2 — İhalesi 17 mart 937 çarşamba günü saat 16,30 da İzmir'de kışlada müstahkem mevki satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Tahmin edilen bedeli 15522 lira 10 kuruş muvakkat teminatı 1164 lira 15 kuruştur.
- 4 — Şartnamesi her gün komisyonunda görülür. İsteyenlere 78 kuruş mukabilinde şartnamesi verilir.
- 5 — İsteklilerin ticaret odasında kayıtlı olmaları şarttır.
- 6 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikalarla birlikte teminat ve teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel komisyonuna vermiş bulunmaları. (457) 1—797

çift asker kundurası kapalı zarfı alınacaktır.

2 — Şartnamesi 910 kuruşa almak ve örneklerini görmek isteyenlerin her gün komisyonuna gelmeleri.

3 — İlk teminat miktarı 10.350 liradır.

4 — İhalesi 22-3-937 P. Ertesi günü saat 15 tedir.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatları ile birlikte teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel M. M. V. Satın alma komisyonuna vermeleri. (447) 1—815

PHILCO radyolarını bizden arayın Halil Naci

Anafartalar Caddesi
No: 111 Telefon. 1230

DEVLET DEMİRYOLLARI VE LİMANLARI UMUM MÜDÜRLÜĞÜ SATIN ALMA KOMİSYONU İLANLARI

İLÂN

Muhammen bedeli (13.200) lira olan 30 milyon boş bilet kartonu 23.3.1937 Salı günü saat 15.30 da kapalı zarf usulüyle Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (990) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari, resmi gazetenin 7. 5. 1936 gün ve 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şefliğinden dağıtılmaktadır. (490) 1-891

İLÂN

Muhammen bedeli (2100) lira olan 6000 kg. Don yağı 22. 3. 1937 Pazartesi günü saat 15 te kapalı zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (157.50) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari, resmi gazetenin 7. 5. 1936 gün ve 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şefliğinden dağıtılmaktadır. (491) 1-892

İLÂN

Talibi çıkmadığından dolayı ilk eksiltmesi feshedilmiş olan ve muhammen bedeli (16660,81) lira olan 1550 adet muhtelif ebatta çam azman ve tomruk 19.3.937 cuma günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1249,56) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari, resmi gazetenin 7-5-1936 gün ve 3297 numaralı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şefliğinden Eskişehir ve İzmirde idare mağazalarından dağıtılmaktadır. (480) 1-856

İLÂN

1 - Malatya istasyon şehir ciheti (3528 m²) üç bin beş yüz yirmi sekiz metre murabbar mahallin bilimum levazımı ve işçiliği ile şartnamesi mucibince parkelenmesi kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli (9568/29) Dokuz bin beş yüz otmış sekiz lira yirmi dokuz kuruştur.

2 - İstekliler bu işe aid plân, şartname ve mukavelename projelerini; Ankara, Haydarpaşa, Adana, Malatya ve eneleriyle Eloglu, Narlı, Elâziz istasyonlarından (48) kırk sekiz kuruş mukabilinde tedarik edebilirler.

3 - Eksiltme Malatyada beşinci işletme binasında 22-3-937 pazartesi saat 15 de yapılacaktır.

4 - Muvakkat teminat miktarı (717,63) yedi yüz on yedi lira altmış üç kuruştur.

5 - İstekliler 2490 No. lu kanundaki ehliyet vesaiki ve işe girmeğe kanuni mani bulunmadığına dair beyannameyi ve teklif mektuplarını eksiltme gün ve saatinden bir saat evveline kadar Malatya beşinci işletme komisyon reisliğine göndermiş bulunmalıdır. (535) 1-965

İLÂN

Ankara istasyonunda eski şube binasında yaptırılacak kalorifer tesisatı eksiltmesi:

Ankara eski şube binasında yaptırılacak kalorifer tesisatı: kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.

1) Bu işin keşif bedeli 5108,30 liradır.

2) İstekliler bu işe ait şartname, proje ve sair evrakı Ankara Devlet Demiryolları yol dairesinden ve Haydarpaşada birinci işletme komisyon reisliğinden parasız olarak alabilirler.

3) Eksiltme 26.3.937 tarihinde cuma günü saat 15 te Ankara Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğü Yol dairesinde toplanacak merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.

4) Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki aynı günde saat 14 e kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lazımdır.

a - 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun olmak üzere 383,12 liralık muvakkat teminat.

b - Kanunun tayin ettiği vesikalari.

c - Nafia Vekâletinden musaddak ehliyet vesikası.

5) Teklif mektupları ihale günü saat 14 e kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının teahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyon gelmiş bulunması lazımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenler D. D. Yolları Yol Dairesine müracaat etmelidirler. (539) 1-970

İLÂN

Muhammen bedeli (475129,70) lira olan 50 bin ton krible alman maden kömürü 26-4-1937 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (22755,19) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari, resmi gazetenin 7-5-1936 gün ve 3297 numaralı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler 2376 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (556) 1-981

Malatya Elektrik T. A. Şirketi İdare Heyetinden:

Esas mukavelenamemizin 56 nci maddesine tevfi kanun şirketimizin 1936 senesi alâlede hissedarlar heyeti umumiyesi 29 mart 1937 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14. de idare merkezimiz olan Ankara Sumer Bank Merkez binasında içtima davet olunur.

Ruznamei Müzakerat:

- 1 - İdare heyeti ve mürakip raporlarının kiraati
 - 2 - Bilançonun tetkik ve kabulü, idare heyeti ve mürakibin ibrası
 - 3 - İdare heyeti azâlarından müddeti bitenlerin yerlerine diğerlerinin intihap olunması ve ücretlerinin tayini.
 - 4 - Mürakip tayini ve ücretinin tesbiti.
- 1-985

Maliye Vekâletinden:

1-6-1937 tarihinden itibaren tedavül mevkiinden kaldırılacağı evvelce ilân edilmiş olan nikel 25 kuruşluklarla bronz 10 kuruşlukların 1 kanunu evvel 1937 tarihine kadar tedavül mevkiinde kalmasının takarrur etmiş olduğu ilân olunur. (443) 1-813

Aktif

Cumhuriyet Merkez Bankasının 6 Mart 1937 Vaziyeti

Pasif

	LİRA	LİRA	LİRA	LİRA
Kasa:				
Altın safi kilogram 21,040,109	29.594.597,22			
Banknot	14.913.882,—			
Ufaklık	1.161.160,09	45.669.639,31		
Dahildeki muhabirler:				
Türk lirası	1.007.437,52	1.007.437,52		
Hariçteki muhabirler:				
Altın safi kilogram 5.054,474	7.109.521,60			
Altına tahvili kabil serbest dövizler	58.781,88			
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri	46.286.251,96	53.454.555,44		
Hazine tahvilleri:				
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı	158.748.563,—			
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfi kanun hazine tarafından vaki tediyat	12.774.052,—	145.974.511,—		
Senedat cüzdanı:				
Hazine bonoları	—			
Ticarî senedat	18.528.507,03	18.528.507,03		
Esham ve tahvilât cüzdanı:				
A Deruhte edilen evrakı naktiyenin karşılığı esham ve tahvilât (İtibarı kıymetle)	37.063.260,47			
B Serbest esham ve tahvilât	3.954.365,69	41.017.626,16		
Avanslar:				
Altın ve döviz üzerine	178.591,34			
Tahvilât üzerine	8.292.822,72	8.471.414,06		
Hissedarlar:				
Muhtelif:				
Yekün		327.757.854,77		327.757.854,77

2 Mart 1933 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 5 1/2 altın üzerine avans % 4 1/2

ANKARA BELEDİYE REİSLİĞİ İLANLARI

İLÂN

1 - Su idaresine alınacak font boru ve aksamları on beş gün müddetle kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

2 - Muhammen bedeli (8913,40) liradır.

3 - Muvakkat teminatı (668,50) liradır.

4 - Şartname ve listelerini görmek isteyenler hergün yazı işleri kalemine ve İstanbul belediyesine müracaatları. İhale 12 mart 937 cuma günü saat on birde Belediye encüminde yapılacağından isteklilerin saat ona kadar teminatlarıyla birlikte teklif mektuplarını belediye encümenine vermeleri. (401) 1-704

ZAYİ

930 - 931 ders yılı Akşehir orta okulu ikinci sınıfından al - dığım taslikeyi kaybettim. Sözü geçen okuldan yenisini al - lacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Mehmet oğlu Abdülkadir. 1-951

ZAYİ

Ankara Defterdarlığından aldığım 2511 No. maaş cüzdanı - nı kaybettim. Yenisini alacağım - dan eskisinin hükmü yoktur.

Hayriye -949

TOROS GENÇLER BİRLİĞİ ANKARA ŞUBESİNDEN:

14-3-937 pazar günü saat 14 de Halkevinde yıllık kurultay yapılacaktır. Üyelerimizin gelmelerini dileriz. 1-961

DOKTOR

Mecit Sayan

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı

İtfaiye meydanında Kur - tuluş apartmanında birinci kat.

Pazardan maada her gün saat 17 den 19 a kadar hastalarımı kabul ve tedavi eder.

Telefon: 1769 1-447

İmtiyaz sahibi ve Başm - harri Fahri Rıfki ATAY

Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü Nasuhi BAYDAR

Çankırı caddesi civarında Ulus Basım evinde basılmıştır.

Ev Aranılıyor

Yenişehir taraflarında peşin para ile küçük bir ev aranılıyor. Ulus gazetesinde M. N. Rümzuna müracaat.

Bahçe Meraklıları

Her aradığınızı, Ortaköyde ANKARA BAĞÇESİNDE bulabilirsiniz. Envai çam fidanları, forme meyvalar, yaprağı dökken ve dökmeyen fidanlar, aşağıya sarkan ağaçlar, salon yeşillikleri, kamelyalar, manolyalar, şemsiye akasyalar, benbeler, katmerli leylâk ağaçları, etiketli bodur ve yüksek güller, SÜS FİDANLARI ve saire v.s. İstiyenlere katalog gönderilir. VASIL 1-689

Satılık Arsa

Yenişehirde Maliye tahsil şubesi karşısında Selânik caddesinde telefon 1438 1-984

Satılık Arsalar

Kavaklıdere'de asfalta ve otobüs durağına iki dakika mesafede biner metrelik arsalar satılıktır. Telefon (3739) 1-847

Harita Genel Direktörlüğünden:

1 - Muhammen bedel (3200) lira harta matbaası için bir adet kâğıd kesme makinesi açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 - İstekliler şerati anlamak üzere her gün ve eksiltmeye gireceklerin de (240) lira muvakkat teminat makbuzlarıyla 11.mart.937 perşembe günü saat (15) de Cebecide harta genel direktörlüğü satın alma komisyonuna gelmeleri (141) 1-348

YENİ SİNEMALAR HALK

BUGÜN BU GECE

9 UNCU SENFONİ

WILLY BİRGEL - LİL DAGVER

Fevkalâde kuvvetli bir mevzu ile çok nefis bir müziğin kaynaştığı emsalsiz bir aşk hikâyesi

İlaveten

EN SON FOKS DÜNYA HABERLERİ

BU GECE

Senenin en büyük Türkçe sözlü filmi
RUS JAPON MUHAREBESİ

DANIELLE DARRIEUX
Adolph Wohlbruk - Charles Vanel
GÜNDÜZ SON OLARAK

4 üncü Aşk

Halk matinesi (12.15 de) Yaşamağ Korkusu

Ankara Mektepler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Siyasal bilgiler okulu talebesi için en azı 720, en çoğu 810 metre elbiselek kumaş açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 30.3.937 salı günü saat 14 de Ankara mektepler muhasebeciliğinde toplanan komisyonca yapılacaktır.

Kumaşın azamî miktarına göre tahmin edilen bedeli 4657 lira 50 kuruştur. İlk teminat 349 lira 31 kuruştur. Şartnamesi ve kumaş nümuneleri hergün mektepte görülebilir. (541) 1-972

Ankara Mektepler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Siyasal bilgiler okulunun yalnız kumaş mektepten verilmek üzere 265 - 275 takım talebe elbisesinin imaliyesi açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 30.3.937 salı günü saat on beşte Ankara mektepler muhasebeciliğinde toplanan komisyonca yapılacaktır. Astar ve sair malzeme ile beraber imalîye ücreti 2750 lira tahmin edilmiştir. İlk teminat 206 lira 25 kuruştur. Elbisede kullanılacak astar ve telâ nümuneleri ile şartnamesi hergün mektepte görülebilir. (542) 1-973

Ankara Valiliğinden:

Misakı milli mahallesinde Suluhan ardı sokağında idareî hususiyeye aid 65 No. lu ev açık artırma lie satılığa konulmuştur. Müştemilâtı zeminde bir ahır, taşlık üstünde bir oda ve mutbâk ikinci katta bir sofa, iki oda ve üçüncü katı da bir taraçadan ibarettir. Muhammen bedeli 800 liradır. İstekliler artırmaya girebilmek için muhammen bedelin yüzde 7,5 nisbeti muvakkat teminat vermeleri şarttır.

Taliplerin 25.3.937 perşembe günü saat on beşte vilâyet daimî encümenine şartnamesini görmek isteyenlerin de hususî muhasebe varidat müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (546) 1-977

Kütahya Vilâyetinden:

Kütahya Memleket Hastanesi için :

Muhammen bedeli		Beheri		Adet	
Lira	K.	Lira	K.	Adet	
25	50	25	50	25	Kemerli, çelik somyalı karyola
30	00	1	00	1	İngiliz sistemi kırma karyola
9	50	55	50	55	Demir etajer
27	00	1	00	1	Portrigatör
10	00	2	00	2	Eskabo
70	00	2	00	2	Arabalı sediyeye
5	50	2	50	2	Demir sandalye

26.3.937 cuma günü saat 15 de ihale edilmek üzere açık eksiltme ye konulmuştur. İsteklilerin 104 lira muvakkat teminatıyla mezûr gün ve saatte Kütahya vilâyeti daimî encümenine müracaatları ilân olunur. (545) 1-976